

Τηλεοπτικός Δημοσιογραφικός Λόγος

Ενότητα 10: Ανοίγματα και κλεισίματα
ειδησεογραφικών συνεντεύξεων

Περικλής Πολίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ
Σχολή Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΑ

*Clayman, Steven & John Heritage:
Η ειδησεογραφική συνέντευξη*

Ανοίγματα και κλεισίματα (1)

- Το 1982, ο τότε Βρετανός υπουργός Άμυνας John Nott έδινε ζωντανά συνέντευξη στην τηλεόραση, αφού εντωμεταξύ είχε ανακοινωθεί ότι επρόκειτο να αποσυρθεί από την πολιτική.

Όταν ο συνεντευκτής άρχισε να αμφισβητεί την αξιοπιστία και την τεχνική κατάρτιση του Nott, ο υπουργός ανακοίνωσε θυμωμένος ότι είχε «βαρεθεί με αυτή τη συνέντευξη».

Στη συνέχεια σηκώθηκε από την καρέκλα του και έβγαλε το μικρόφωνό του, κλείνοντας έτσι τη συνέντευξη με απότομο και αντικανονικό τρόπο.

Ο συνεντευκτής, σε μια προσπάθεια να εξομαλύνει αυτή τη φαινομενικά βαριά παραβίαση του πρωτοκόλλου της συνέντευξης, απάντησε με ένα βιαστικό «Σας ευχαριστώ, κύριε Nott».

Ανοίγματα και κλεισίματα (2)

Το επεισόδιο αυτό θεωρήθηκε μεγάλης ειδησεογραφικής αξίας και καλύφθηκε ευρύτατα από τους δημοσιογράφους και των ραδιοτηλεοπτικών αλλά και των έντυπων μέσων.

Επίσης, προκάλεσε πολλά σχόλια και αναλύσεις σε άρθρα γνώμης των αναγνωστών και σε επιστολές προς τις μεγάλες βρετανικές εφημερίδες και περιοδικά.

Στο τέλος της χρονιάς, το επεισόδιο συμπεριλήφθηκε στην ανασκόπηση από την Τηλεόραση του BBC των ειδήσεων και θεμάτων επικαιρότητας που κάλυψε.

Ανοίγματα και κλεισίματα (3)

- Αλλά τι είναι «**κανονικό**» σε αυτό το πλαίσιο;
- Και πιο συγκεκριμένα, πώς οι δημοσιογράφοι και τα δημόσια πρόσωπα **εισέρχονται και εξέρχονται κανονικά** από μια ειδησεογραφική συνέντευξη;

Ανοίγματα και κλεισίματα (4)

- Σε πρώτη ματιά, **μπορεί να φαίνεται ότι τίποτα το ιδιαίτερα ενδιαφέρον ή σημαντικό δεν συμβαίνει** στις φάσεις ανοίγματος και κλεισίματος της ειδησεογραφικής συνέντευξης.
- Αυτές οι στιγμές θα μπορούσαν να θεωρηθούν περιφερειακές ως προς το **«κύριο συμβάν»**, που **είναι η ουσία της ίδιας της συνέντευξης**.
- Επιπλέον, ό,τι συμβαίνει σε αυτές τις στιγμές μοιάζει εντελώς συνηθισμένο και μάλλον προφανές:
 - ① αναγγέλλεται το **θέμα** συζήτησης,
 - ② παρουσιάζονται οι **καλεσμένοι** και,
 - ③ στην κατακλείδα της συνέντευξης, δέχονται **ευχαριστίες** για τη συμμετοχή τους.

Ανοίγματα και κλεισίματα (5)

- Ωστόσο, όταν τα ανοίγματα και τα κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων αντιπαρατεθούν με τα αντίστοιχα της καθημερινής συνομιλίας, γίνεται φανερό ότι τα πρώτα κατευθύνονται από ένα αυστηρό και πολύ χαρακτηριστικό σύνολο **κοινωνικών συμβάσεων**.
- Γιατί αυτή η χαρακτηριστική διευθέτηση;
- Οι συμβάσεις για το άνοιγμα και το κλείσιμο μιας ειδησεογραφικής συνέντευξης γίνονται απόλυτα κατανοητές, αν αντιμετωπιστούν ως προσαρμογές στο **εξειδικευμένο έργο της λήψης συνέντευξης** και στα **ποικίλα ενδεχόμενα που προκύπτουν από το περίπλοκο θεσμικό περιβάλλον** στο οποίο λαμβάνει χώρα η συνέντευξη.

Ανοίγματα και κλεισίματα (6)

- Οι ειδησεογραφικές συνεντεύξεις διαφέρουν, βέβαια, σε πολλά σημεία από τις καθημερινές συνομιλίες
 - οι συνεντεύξεις σχεδιάζονται εκ των προτέρων προς όφελος ενός **συμπωματικού ακροατηρίου**
 - η διάδραση μέσα στις συνεντεύξεις είναι σχετικά **τυπική** και **απρόσωπη**, και
 - πρέπει να ολοκληρωθεί μέσα **σε καθορισμένο χρόνο**.

Ανοίγματα και κλεισίματα (7)

- Χρησιμοποιώντας την καθημερινή συνομιλία ως συγκριτικό σημείο αναφοράς, εξετάζουμε τις **συμβάσεις** που ρυθμίζουν μια επιμέρους όψη του τρόπου διεξαγωγής της ειδησεογραφικής συνέντευξης και δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή στις συγκεκριμένες **πρακτικές** που στηρίζουν, και ορισμένες φορές, παραβιάζουν αυτές τις συμβάσεις. Επίσης, επιχειρούμε **συνδέσεις ανάμεσα στις συμβάσεις της συνέντευξης και το ευρύτερο περιβάλλον** – στην προκειμένη περίπτωση, το θεσμικό περιβάλλον της ραδιοτηλεόρασης – στο οποίο εντάσσεται η λήψη συνέντευξης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Τα **ανοίγματα** των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων

Τα ανοίγματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (1)

- Τα ανοίγματα διαχωρίζονται από τον βασικό κορμό της συνέντευξης με μερικούς λίγο-πολύ θεμελιώδεις τρόπους.
- Αντί για **διαδραστικές ανταλλαγές** μεταξύ συνεντευκτών (ή, για συντομία, ΣΚ) και συνεντευξιαζομένων (ή ΣΜ)
 - ☞ τα ανοίγματα κανονικά αποτελούνται από έναν εκτεταμένο **μονόλογο** που παράγεται μόνο από τον ΣΚ (ορισμένες φορές συμπληρώνεται από **ένα μαγνητοσκοπημένο απόσπασμα με διευκρινιστικές λεπτομέρειες** που έχει προετοιμαστεί νωρίτερα). Εκτός από τον ευδιάκριτα μονολογικό του χαρακτήρα,
 - ☞ ο **εναρκτικός ποταμός λόγου απευθύνεται ξεκάθαρα στο ακροατήριο** παρά στον ΣΜ. Έτσι, ακόμη και όταν οι καλεσμένοι είναι παρόντες στο τηλεοπτικό στούντιο,

Τα ανοίγματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (2)

☞ οι ΣΚ συνήθως κοιτάζουν απευθείας την κάμερα ενόσω διατυπώνουν τις αρχικές τους παρατηρήσεις. Επίσης,

☞ αναφέρονται στους καλεσμένους των στο **τρίτο πρόσωπο** όταν τους συστήνουν στο ακροατήριο (π.χ. «έχω δίπλα μου αυτή τη στιγμή τον David Howell...»).

☞ Αυτό θα αλλάξει μόλις ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής **ερωτήσεων**, κατά την οποία οι δύο πλευρές εμπλέκονται στη διάδραση και απευθύνονται άμεσα η μία στην άλλη από εκείνο το σημείο και πέρα.

- Πάντως, **οτιδήποτε προηγείται της πρώτης ερώτησης παραμένει μονολογικό και είναι ξεκάθαρα προσανατολισμένο στο ακροατήριο.**

Τα ανοίγματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (3)

- Τρεις βασικές λειτουργίες επιτελούνται μέσα από αυτό τον ποταμό λόγου που προηγείται των ερωτήσεων, καθεμιά σε χωριστό τμήμα του ανοίγματος:
 - (1) μια αναγγελία είδησης ή δήλωση θέματος, που θα ονομάζεται η **επικεφαλίδα**. Μετά από αυτήν
 - (2) εκτίθενται λεπτομερείς πληροφορίες για το **υπόβαθρο** της είδησης, και στη συνέχεια
 - (3) ο ΣΚ **εισάγει** στη συνέντευξη αυτήν καθαυτήν, συχνά συστήνοντας τους ΣΜ με τυπικό τρόπο.

Μόνο μετά την επιτέλεση αυτών των λειτουργιών, ο ΣΚ υποβάλλει την πρώτη ερώτηση.

Θα εξετάσουμε εν συντομία καθένα από αυτά τα συστατικά με τη σειρά.

Επικεφαλίδα (Headline) - 1

- Οι δημοσιογράφοι γενικά ξεκινούν δίνοντας μια περιεκτική περιγραφή του υπό συζήτηση θέματος.
- Αυτή η εναρκτική επικεφαλίδα μπορεί να αποτελείται, στην απλούστερή της μορφή, από μια μόνο πρόταση, που συμπυκνώνει το θέμα της είδησης, όπως στα ακόλουθα δύο αποσπάσματα.

Επικεφαλίδα (Headline) - 2

(2) Μεγάλη Βρετανία, ΒΒCΤV, εκπομπή *Newsnight*: Μάιος 1989:
Αναταραχή στην Κίνα

ΣΚ: Peter Snow

ΣΚ: Αρχίζουμε: με τη συν- σον- συνέχιση των κρίσιμων γεγονότων στην Κίνα: όπου υπάρχουν τη στιγμή αυτή αυξανόμενες ενδείξεις μιας σκληρής πάλης για την εξουσία. hh στην κινεζική ηγεσία...

(3) Μεγάλη Βρετανία, ΒΒCΤV, εκπομπή *Newsnight*: Ιούνιος 1989:
Πολιτική του Εργατικού Κόμματος

ΣΚ: Donald McCormick

ΣΚ: Σήμερα: στο Εργατικό Κόμμα ξεκίνησε μια εσωτερική συζήτηση που θα έχει αποφασιστικές επιπτώσεις όσον αφορά τις πιθανότητες του κόμματος να κερδίσει τις επόμενες εκλογές...

Επικεφαλίδα (Headline) - 3

Οι επικεφαλίδες σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο ώστε

① να **αιχμαλωτίζουν την προσοχή** του ακροατηρίου και

② να το **προσελκύουν στην εκτυλισσόμενη συζήτηση**.

- Συνήθως επιλέγονται τέτοιοι όροι που να τονίζουν τον **δραματικό** ή **ειδησεογραφικά ενδιαφέροντα** χαρακτήρα του θέματος.
- Έτσι, στο παράδειγμα (2) παραπάνω, το θέμα της αναταραχής στην Κίνα χαρακτηρίζεται ως «**κρίσιμο**», ενώ στο παράδειγμα (3) μια συζήτηση μέσα στο Εργατικό Κόμμα λέγεται ότι θα έχει «**αποφασιστικές επιπτώσεις**» στις προοπτικές εκλογικής νίκης του κόμματος.

Επικεφαλίδα (Headline) - 4

- Πέρα από την επιλογή λέξεων, υπάρχουν και άλλες μέθοδοι αιχμαλώτισης της προσοχής του ακροατηρίου. Μια τέτοια μέθοδος είναι να τεθεί **ένα είδος γρίφου**, ένας γρίφος που προϋδεάζει για μια πρόταση ή απόφαση – ή τουλάχιστον για κάτι που έχει σχέση με μια πρόταση ή απόφαση – στον λόγο που ακολουθεί.
- Έτσι, στο επόμενο παράδειγμα τίθεται ο γρίφος με τη διατύπωση μιας **αρχικής ερώτησης** (σειρές 1-2) για το πώς να συλλαμβάνονται όσοι διαπράττουν το αδίκημα της διάκρισης στη στέγαση.

(4) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 13 Ιουνίου 1985: Διακρίσεις στη στέγαση

ΣΚ: Robert MacNeil

ΣΚ: Πώς συλλαμβάνουν οι αρχές ιδιοκτήτες ή μεσίτες που κάνουν διακρίσεις εναντίον των μειονοτήτων; Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα πρόταση ενώπιον του Κογκρέσου και είναι αυτό που θα δούμε πρώτα-πρώτα απόψε.

Επικεφαλίδα (Headline) - 5

- Εκτός από την περιγραφή του θέματος συζήτησης, **ορισμένες επικεφαλίδες δείχνουν και ποιοι θα είναι οι συνεντευξιαζόμενοι που συμμετέχουν**. Στο επόμενο παράδειγμα, μετά την εισαγωγή ενός αρχικού γρίφου (σειρές 1-4), ο λόγος που ακολουθεί προβάλλει μια θεματολογία για τη συνέντευξη αλλά και προσδιορίζει την ταυτότητα των ΣΜ (σειρές 6-13).

(5) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 4 Ιουνίου 1985: Κατασκοπεία

ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ1: Bobby Inman ΣΜ2: Christopher Boyce

ΣΚ: Από τη βόμβα-A της προηγούμενης τεσσαρακονταετίας μέχρι το ιδιαίτερα εξελιγμένο υποθαλάσσιο οπλοστάσιο της εποχής μας, τι ώθησε Αμερικανούς να κλέψουν στρατιωτικά μυστικά των ΗΠΑ για τη Σοβιετική Ένωση; Καλησπέρα, **είμαι ο Ted Koppel** στην Ουάσιγκτον και η εκπομπή *Nightline*. Το θέμα μας, η υπόθεση κατασκοπείας της οικογένειας Walker και ο ρόλος της στον συνεχιζόμενο κρυφό και δολοφονικό πόλεμο μεταξύ της CIA και της KGB. **Καλεσμένοι μας είναι** ένας πρώην αναπληρωτής διευθυντής της CIA, και από το ομοσπονδιακό αναμορφωτήριο στο Marion του Illinois, ο Christopher Boyce, ο επονομαζόμενος το Γεράκι της ταινίας «Το Γεράκι και ο Χιονάνθρωπος», που τώρα εκτίει ποινή σαράντα χρόνων για κατασκοπεία υπέρ των Σοβιετικών.

Υπόβαθρο (Background) - 1

- Μετά την επικεφαλίδα ακολουθεί ένα τμήμα που εκθέτει **κατάλληλες διευκρινιστικές πληροφορίες**.
- Αυτά τα τμήματα ποικίλλουν σημαντικά σε **έκταση** και **οργάνωση**.
- Η **μετάβαση** από την επικεφαλίδα στο υπόβαθρο μπορεί να δηλωθεί με ποικίλους τρόπους.

Υπόβαθρο (Background) - 2

- Η μετάβαση μπορεί να συνεπάγεται μετατόπιση σε έναν άλλο δημοσιογράφο ή σε μαγνητοσκοπημένο τεμάχιο, περίπτωση κατά την οποία το όριο είναι μάλλον εντελώς προφανές. Στο ακόλουθο απόσπασμα αναγγέλλεται ρητά (σημειώνεται με βέλος).

(6) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 11 Ιουνίου 85: Βαπτιστές του Νότου

ΣΚ1: Robert MacNeil ΣΚ2: Charlayne Hunter-Gault

ΣΚ1: Όπως μεταδώσαμε νωρίτερα, ο Αιδεσιμότατος Charles Stanley επανεκλέχτηκε πρόεδρος της Συνόδου των Βαπτιστών του Νότου σήμερα σε μια πολιτική μάχη που έλαβε χώρα όχι στον κόσμο των πολιτικών αλλά στις τάξεις της μεγαλύτερης προτεσταντικής εκκλησίας του έθνους.

→ Η Charlayne Hunter-Gault έχει το ρεπορτάζ.

Charlayne;

ΣΚ2: Robert, έχει περιγραφεί ως ένας ιερός πόλεμος, αλλά

αυτό που πραγματικά συμβαίνει είναι ένας αγώνας μεταξύ διαφορετικών φατριών των Βαπτιστών του Νότου...

Υπόβαθρο (Background) - 3

- Η μετάβαση από την επικεφαλίδα στο υπόβαθρο συνηθέστερα δηλώνεται με πιο λεπτούς τρόπους – γενικά με
 - μια **μετατόπιση στο επίπεδο των λεπτομερειών της περιγραφής** ή στην «κοκκώδη ύφανση» (granularity), και μερικές φορές με
 - **αλλαγές στον ρηματικό χρόνο** ή τη **χρονική αναφορά**.

Για παράδειγμα:

(7) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 15 Οκτωβρίου 1992: Νομισματική Κρίση

ΣΚ: Άγνωστος

ΣΚ: 1 → Τώρα η νομισματική κρίση στην Ευρώπη.

2 → Ξεκίνησε τον περασμένο μήνα όταν η Μεγάλη Βρετανία απέσυρε τη στερλίνα της από το σύστημα που συνδέει τα ευρωπαϊκά νομίσματα...

- Εδώ η κίνηση από μια εντελώς γενική και άχρονη συνοπτική δήλωση (βέλος 1) σε μια λεπτομερή χρονολογική αφήγηση (βέλος 2) σημαδεύει ολοφάνερα τη μετάβαση από την επικεφαλίδα στο υπόβαθρο.

Υπόβαθρο (Background) - 4

- Αυτή η πληροφορία μπορεί επίσης να ανασταλεί μέχρι τη στιγμή ακριβώς που θα διατυπωθεί η πρώτη ερώτηση, αλλά η ταυτότητα των υψηλόβαθμων αξιωματούχων και άλλων διακεκριμένων ατόμων συχνά δίνεται στην αρχή.
- Αυτό το οργανωτικό σχήμα αντικατοπτρίζει ίσως μια υπόθεση από πλευράς των παραγωγών ειδήσεων, ότι τα δημόσια πρόσωπα που διαθέτουν «μεγάλο όνομα» θα κρατήσουν τα μέλη του ακροατηρίου συντονισμένα στην εκπομπή και γι' αυτό θα πρέπει να αναφερθούν με την πρώτη ευκαιρία. Το τμήμα της επικεφαλίδας, λοιπόν, επεκτείνεται αναλόγως.

Εισαγωγή (Lead-in) - 1

- Το τελευταίο τμήμα του ανοίγματος προετοιμάζει την είσοδο στην ίδια τη διαδικασία της υποβολής ερωτήσεων.
- Σε αυτό το σημείο οι συνεντευξιαζόμενοι συστήνονται με τυπικό τρόπο στο ακροατήριο, παρόλο που, όπως είδαμε, πληροφορίες για τις ταυτότητές τους ενδέχεται να εισαχθούν και νωρίτερα μέσα στο άνοιγμα.

Εισαγωγή (Lead-in) - 2

- Αν αυτή η πληροφορία έχει ήδη δοθεί (όπως στο παρακάτω παράδειγμα στο βέλος 1), τότε η εισαγωγή στη συνέντευξη μπορεί να διευθετηθεί απλά με την παρατήρηση ότι **ο συνεντευξιαζόμενος είναι παρών και έτοιμος να μιλήσει** (βέλος 2).

(8) Μεγάλη Βρετανία, ATV, εκπομπή *Today*: 11 Μαΐου 1979: Αποφυλάκιση του Tony Stocks

Παρουσιαστής: Άγνωστος ΣΚ: Richard Hudson Evans ΣΜ: Tony Stocks

Παρ: Η υπόθεση ενός άνδρα από το Shropshire που του επιβλήθηκε ποινή φυλάκισης δέκα χρόνων για ένοπλη ληστεία πρόκειται να εξεταστεί ξανά από την αστυνομία.

- 1→ Ο άνδρας, ο σαραντάχρονος Tony Stocks, εξέτισε έξι χρόνια της ποινής. Τώρα λειτουργεί μια επιχείρηση χαλιών. Ο κύριος Stocks ήταν...
((12 σειρές παραλείπονται))
- 2→ ...Ο κύριος Stocks είναι τώρα στο στούντιο με τον Richard Hudson Evans, για να μας μιλήσει για το τι συνέβη πολλά χρόνια πριν, το 1970.

Εισαγωγή (Lead-in) - 3

- Εναλλακτικά, η εισαγωγή μπορεί να περιλαμβάνει μια πιο επεξεργασμένη μορφή σύστασης, στην οποία παρουσιάζονται με τυπικό τρόπο η **ταυτότητα** και τα **διαπιστευτήρια** του συνεντευξιαζομένου.

Εισαγωγή (Lead-in) - 4

- Όταν είναι παρόντες πολλοί συνεντευξιαζόμενοι, μπορεί να συστήνονται όλοι σε αυτό το σημείο ή μπορεί να συστήνονται ένας-ένας, τη στιγμή που ο καθένας μπαίνει στη συζήτηση. Και στις δύο περιπτώσεις, οι συστάσεις μοιάζουν με το ακόλουθο παράδειγμα (βλέπε σειρές 6-14)

(9) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 22 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ1: Robert MacNeil ΣΚ2: Jim Lehrer

ΣΜ1: Herbert Beukes ΣΜ2: Nthato Motlona

ΣΚ1: Η περιοχή στην οποία κυρίως θα εστιάσουμε απόψε είναι η Νότια Αφρική και η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης ολόκληρο το σαββατοκύριακο. Βλέπουμε καταρχάς τα πρόσφατα συμβάντα που οδήγησαν στην κήρυξη.

((Μαγνητοσκοπημένο ρεπορτάζ, 24 σειρές))

ΣΚ2: Ακούμε καταρχάς τον επικεφαλής Νοτιοαφρικανό αξιωματούχο στις Ηνωμένες Πολιτείες, τον επιτετραμμένο Πρέσβη, Herman Beukes.

((Συνέντευξη με τον ΗΒ, 70 σειρές))

ΣΚ1: Μια διαφορετική άποψη για τα συμβάντα στη Νότια Αφρική τώρα από τον δόκτορα Nthato Motlona, πρόεδρο και ιδρυτή της Επιτροπής των Δέκα, μιας ακτιβιστικής πολιτικής ένωσης στο Σοβέτο, τη μαύρη συνοικία κοντά στο Γιοχάνεσμπουργκ.

Εισαγωγή (Lead-in) - 5

- Τέτοιες συστάσεις ολοφάνερα σχεδιάζονται για να δείξουν ότι ο συνεντευξιαζόμενος είναι αρμόδιος να σχολιάσει το υπό συζήτηση θέμα και με ποια ιδιότητα θα μιλήσει. Έτσι, ενώ υπάρχει ένας άπειρος αριθμός ορθών χαρακτηρισμών που θα μπορούσαν γενικά να αποδοθούν σε οποιονδήποτε συνεντευξιαζόμενο (π.χ. «Ο Jones είναι άνδρας, Καυκάσιος, αριστερόχειρας, χορτοφάγος κ.λπ.»), οι δημοσιογράφοι συνήθως επιλέγουν μόνον εκείνους που είναι συναφείς με το υπό συζήτηση θέμα.
- Στο προηγούμενο παράδειγμα, το θέμα είναι η κήρυξη κατάστασης έκτακτης ανάγκης από την κυβέρνηση της Νότιας Αφρικής (σειρές 1-2). Ο πρώτος ΣΜ συνδέεται με τις υποθέσεις της Νότιας Αφρικής ως επίσημος εκπρόσωπος Τύπου αυτής της κυβέρνησης (σειρές 6-7), ενώ ο δεύτερος ΣΜ συνδέεται ως εκπρόσωπος των μαύρων σε αυτή τη χώρα (σειρές 11-14).
- Επομένως, το περιεχόμενο των συστάσεων επιλέγεται με γνώμονα τη συνάφειά του με την υπό συζήτηση ατζέντα.

Εισαγωγή (Lead-in) - 6

- Επιπλέον, αυτές οι λεπτομέρειες των συστάσεων προσαρμόζονται ειδικά για το ακροατήριο που παρακολουθεί. Ο προσανατολισμός αυτός στο ακροατήριο είναι εμφανής από το γεγονός ότι περιγραφικά στοιχεία υφίστανται επιλεκτική επεξεργασία με τέτοιο τρόπο που επιτρέπει στα μέλη του ακροατηρίου να κατανοήσουν τη συνάφειά τους με το θέμα.
- Για παράδειγμα, όταν ο δεύτερος ΣΜ περιγράφεται αρχικά ως «πρόεδρος και ιδρυτής της Επιτροπής των Δέκα» (σειρές 11-12), αυτή η μάλλον ασαφής ιδιότητα (τουλάχιστον ασαφής για τους Αμερικανούς τηλεθεατές) υφίσταται στη συνέχεια σταδιακή επεξεργασία, για να αποσαφηνιστεί η συνάφειά της με τις φυλετικές υποθέσεις της Νότιας Αφρικής. Πρώτα δίνεται πιο αναλυτικά η ταυτότητα της Επιτροπής, που χαρακτηρίζεται ως «μια ακτιβιστική πολιτική ένωση στο Σοβέτο» (σειρές 12-13). Στη συνέχεια ένα στοιχείο μέσα σε αυτήν την αναλυτική διατύπωση («Σοβέτο») υφίσταται με τη σειρά του περαιτέρω επεξεργασία (σειρές 13-14) η οποία αναγνωρίζει τη φυλετική του σύνθεση («μαύρη συνοικία») και το τοποθετεί σε σχέση με μια μεγαλύτερη και πιθανόν πιο γνωστή νοτιοαφρικανική πόλη («κοντά στο Γιοχάνεσμπουργκ»).
- Αντίθετα, ευρέως γνωστά περιγραφικά στοιχεία δεν υφίστανται τέτοια επεξεργασία (πρβλ. σειρές 6-8). Οι συστάσεις, λοιπόν, σχεδιάζονται για να καθορίσουν τα κατάλληλα διαπιστευτήρια κάθε συνεντευξιαζομένου με κριτήριο το τι θα αναμενόταν να αναγνωρίσει το ακροατήριο.

Εισαγωγή (Lead-in) - 7

- Οι συνεντευξιαζόμενοι κανονικά παραμένουν σιωπηλοί κατά τη διάρκεια των συστάσεων, και ουσιαστικά κατά τη διάρκεια ολόκληρου του ανοίγματος.
- Αυτό επιτρέπει στον δημοσιογράφο να πορευτεί μονομερώς μέσα από τα διάφορα συστατικά μέρη του εναρκτικού τμήματος και να φτάσει στην πρώτη ερώτηση.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (1)

- Αν τα ανοίγματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων αντιπαραβληθούν με παράλληλες διαδικασίες στην καθημερινή συνομιλία, μπορεί κανείς να διακρίνει έναν αριθμό σημαντικών διαφορών.
- Πολλές από τις πιο συνηθισμένες και οικείες συνομιλιακές πρακτικές απλώς δεν εμφανίζονται στο πλαίσιο της ειδησεογραφικής συνέντευξης.

Για παράδειγμα,

☞ οι δύο πλευρές πολύ σπάνια ανταλλάσσουν **χαιρετισμούς** σε μια συνέντευξη – τα **γεια** και τα **καλησπέρα** απουσιάζουν σχεδόν εξολοκλήρου.

☞ Απουσιάζουν επίσης και οι **προσωπικές ερωτήσεις** του τύπου **τι κάνεις / κάνετε;**

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (2)

☞ Τέλος, το πρώτο-πρώτο βήμα σε οποιαδήποτε συνομιλία είναι εκείνη η **προκαταρκτική διαδικασία** μέσω της οποίας οι εκατέρωθεν πλευρές πρώτα δείχνουν ότι είναι διαθέσιμες και έτοιμες να έρθουν σε επαφή – π.χ. κάνοντας μια κλήση και απαντώντας (π.χ. «Ε Jim!», «Ναι;») ή συμμετέχοντας σε μια παράλληλη μη γλωσσική διαδικασία (π.χ. ένα νεύμα και μια κίνηση προσέγγισης και αμοιβαίας ενατένισης).

Αυτή η προκαταρκτική διαδικασία που συντονίζει την είσοδο σε μια κατάσταση λόγου απουσιάζει επίσης από τις ειδησεογραφικές συνεντεύξεις, στις οποίες οι συμμετέχοντες εμφανίζονται στην οθόνη αυτοκυριαρχούμενοι και έτοιμοι για τη διάδραση.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (3)

- Η μόνη συνομιλιακή πρακτική που *πράγματι* εμφανίζεται συχνά στις ειδησεογραφικές συνεντεύξεις είναι η **πρακτική προσδιορισμού ταυτότητας ή αναγνώρισης των συμμετεχόντων στη διάδραση**.

Ωστόσο, αυτή η διαδικασία εκτυλίσσεται πολύ διαφορετικά εδώ. Ενώ **οι συνομιλητές φροντίζουν να προσδιορίσουν / αναγνωρίσουν ο ένας τον άλλο**, οι συμμετέχοντες σε συνεντεύξεις δεν κάνουν το ίδιο. **Οι συστάσεις απευθύνονται σε έναν κομπάρσο που δεν συμμετέχει ενεργά στη συνέντευξη, το μιντιακό ακροατήριο.**

- Αυτές οι συστηματικές διαφορές είναι προσαρμογές στις συγκεκριμένες θεσμικές συνθήκες – στο εξειδικευμένο έργο της λήψης συνέντευξης και στις δυνατότητες που προσφέρει το ευρύτερο πλαίσιο της ραδιοτηλεοπτικής δημοσιογραφίας.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (4)

1 Ο λόγος της ειδησεογραφικής συνέντευξης συνήθως περιορίζεται σε ερωτήσεις και απαντήσεις.

Θα διερευνήσουμε εκτενώς αυτό το οργανωτικό σχήμα στο επόμενο κεφάλαιο, αλλά το αναφέρουμε τώρα ως έναν παράγοντα που συμβάλλει κατά κάποιο τρόπο στο να εξηγηθεί η απουσία διαφόρων ακολουθιών πράξεων που είναι συνήθεις στη συνομιλία.

Οι **χαιρετισμοί**, για παράδειγμα, ολοφάνερα δεν ταιριάζουν σε ένα πλαίσιο ερώτησης-απάντησης. Οι δύο πλευρές, αποφεύγοντας την ανταλλαγή τέτοιων στοιχείων, συγκατανεύουν συστηματικά στην απαίτηση για περιορισμό του λόγου τους μόνο σε ερωτήσεις και απαντήσεις.

Αντίστοιχα, μεγάλο μέρος του εναρκτικού λόγου που παράγεται μπορεί να ερμηνευτεί ως αναγκαίο υπόβαθρο για τις ερωτήσεις που ακολουθούν και διαμορφώνει το άμεσο πλαίσιο μέσα στο οποίο διατυπώνεται η πρώτη ερώτηση.

Συγκρίσεις και Θεσμικές συνθήκες (5)

2 Οι συμμετέχοντες στη συνέντευξη δρουν υπό την αιγίδα των **απρόσωπων θεσμικών** τους **ρόλων**.

Ένας προσανατολισμός σε απρόσωπες, στηριγμένες σε ρόλους, ταυτότητες – δηλαδή του συνεντευκτή και του συνεντευξιαζομένου – δεν μοιάζει καθόλου με τις περισσότερες μορφές άτυπης συνομιλίας, όπου **οι συμμετέχοντες συχνά γνωρίζουν ο ένας τον άλλο ως «ολοκληρωμένες προσωπικότητες»** και διεπιδρούν υπό την αιγίδα μιας εν εξελίξει προσωπικής σχέσης.

Αυτή η συνθήκη εξηγεί κατά ένα μέρος την απουσία χαιρετισμών αλλά και ερωτήσεων του τύπου *τι κάνεις / κάνετε*. Τα εν λόγω «**τελετουργικά πρόσβασης**» (access rituals) **αναγνωρίζουν και τιμούν τα κοινά βιογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων και τους δεσμούς οικειότητας**. Γι' αυτό είναι κατάλληλα κυρίως για διαδράσεις ανάμεσα σε γνωστούς.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (6)

- Σε μια ειδησεογραφική συνέντευξη, ενώ οι δύο πλευρές ενδέχεται να έχουν μεταξύ τους προσωπική γνωριμία που υπερβαίνει την επαγγελματική τους εικόνα, αυτή γενικά παραβλέπεται, και τα τελετουργικά, τα οποία σε διαφορετική περίπτωση θα ενεργοποιούνταν από τη σχέση αυτή, καθίστανται ακατάλληλα και παραλείπονται.
- Υπάρχουν ορισμένες **εξαιρέσεις** σε αυτόν τον κανόνα – μερικές **πρωινές εκπομπές** με ειδησεογραφικές συνεντεύξεις περιλαμβάνουν μια σύντομη ακολουθία χαιρετισμού (δηλώνεται με βέλος παρακάτω), η οποία προσδίδει **έναν ελαφρώς πιο «προσωπικό» τόνο στη συζήτηση**.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (7)

(10) ΗΠΑ, NBC, εκπομπή *Today Show*: 27 Ιανουαρίου 1998:
Σκάνδαλο Lewinsky

ΣΚ: Matt Lauer ΣΜ: Hilary Clinton

ΣΚ: Κοντά μας αυτό το πρωινό η Πρώτη Κυρία των
 Ηνωμένων Πολιτειών, η Hillary Rodham Clinton.

ΣΚ: → Κυρία Clinton, καλημέρα.

ΣΜ: → Καλημέρα, Matt.

Αποφεύγοντας να εμπλακούν σε τέτοια τελετουργικά στις περισσότερες συνεντεύξεις, οι συμμετέχοντες διαμορφώνουν την περίσταση ως μια απρόσωπη συζήτηση μεταξύ ατόμων που κατέχουν τους θεσμικούς ρόλους του συνεντευκτή και του συνεντευξιαζόμενου.

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (8)

3 Ο τρίτος και ίσως πιο χαρακτηριστικός θεσμικός παράγοντας αφορά τον τρόπο με τον οποίο οι συζητήσεις ειδησεογραφικής συνέντευξης έχουν προσχεδιαστεί **προς όφελος του μιντιακού ακροατηρίου**.

- Οι συνεντευξιαζόμενοι προσκαλούνται να συμμετάσχουν πολύ νωρίτερα, και φτάνουν στο στούντιο ή τοποθετούνται μπροστά σε απομακρυσμένες κάμερες ή μικρόφωνα πριν την έναρξη της εκπομπής.
- Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι συμμετέχοντες ίσως να ανταλλάξουν λίγα λόγια πριν αρχίσει να τρέχει ο χρόνος της εκπομπής.
- Επομένως, **το άνοιγμα που παρακολουθεί το ακροατήριο είναι από πολλές πλευρές μια «ψεύτικη» έναρξη.**

Συγκρίσεις και θεσμικές συνθήκες (9)

- Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των ανοιγμάτων ειδησεογραφικών συνεντεύξεων δεν είναι απλώς σύμπτωση: αντικατοπτρίζουν τις ειδικές συνθήκες υπό τις οποίες διεξάγονται οι συνεντεύξεις.
- Αντίστοιχα, αυτά τα χαρακτηριστικά είναι πλούσια σε υποδηλώσεις για τη διάδραση που ακολουθεί.

Το οργανωτικό σχήμα του ανοίγματος εξασφαλίζει κατά ένα μέρος τις ιδιότητες

της **τυπικότητας**,

του **απρόσωπου ύφους** και

της **θεατρικότητας**, που είναι τόσο οικεία γνωρίσματα της ραδιοτηλεοπτικής ειδησεογραφικής συνέντευξης. Από την αρχή κιόλας, η συνέντευξη φτάνει στο ακροατήριο ως κάτι διαφορετικό από μια ιδιωτική συνομιλία μεταξύ φίλων – μοιάζει με μια **«αυστηρά επαγγελματική» συζήτηση** που έχει σχεδιαστεί εκ των προτέρων και τώρα ενορχηστρώνεται για λογαριασμό του μιντιακού ακροατηρίου.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (1)

- Μέχρι στιγμής έχουμε εστιάσει στα στοιχεία της καθημερινής συνομιλίας που παραλείπονται από τα ανοίγματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων. Ωστόσο, ό,τι απομένει είναι εξίσου σημαντικό, επειδή μεταφέρει πληροφορίες για την ουσία της συνέντευξης που ακολουθεί. Από ορισμένες πλευρές αυτό είναι προφανές – τα ανοίγματα αναγγέλλουν το επερχόμενο θέμα συζήτησης και το ποιος θα συμμετάσχει σε αυτήν. Εκείνο όμως που είναι λιγότερο προφανές είναι ότι **τα ανοίγματα συνεντεύξεων προδιαγράφουν και τη μορφή που θα πάρει η συζήτηση.**

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (2)

- Υπάρχουν ποικίλα είδη συνεντεύξεων, και τα μέλη του ακροατηρίου μπορούν να προβλέψουν τον τύπο συνέντευξης που ακολουθεί παρατηρώντας κυρίως πώς συστήνονται οι συνεντευξιαζόμενοι.

Ενώ οι συνεντευξιαζόμενοι παρουσιάζονται γενικά ως πρόσωπα που έχουν αρμοδιότητα να διατυπώσουν σχόλια πάνω στο υπό συζήτηση θέμα, η αρμοδιότητα αυτή δεν είναι ένα δυαδικό, ή όλα ή τίποτα, χαρακτηριστικό. Υπάρχουν διάφορες μορφές αρμοδιότητας, και τα ανοίγματα ποικίλλουν ανάλογα με το επιστημολογικό κύρος που αποδίδουν στους συνεντευξιαζόμενους.

- Το αποτέλεσμα είναι ότι διαφορετικά ανοίγματα προβάλλουν διαφορετικές οπτικές αντιμετώπισης του θέματος και επομένως διαφορετικά είδη συνεντεύξεων.

**Ο συνεντευξιαζόμενος ως
συμμετέχων ενός συμβάντος και η
«συνέντευξη με δημιουργό
ειδήσεων» (newsmaker interview)**

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (3)

- Μερικοί συνεντευξιαζόμενοι αναγνωρίζονται ως βασικοί συμμετέχοντες στα υπό συζήτηση συμβάντα.
- Κορυφαίοι **κυβερνητικοί αξιωματούχοι** και **πολιτικοί υποψήφιοι** είναι ίσως τα κύρια παραδείγματα «δημιουργών ειδήσεων» που εμπλέκονται στενά στη διαμόρφωση των ειδήσεων.
- Αυτό το κοινωνικό στάτους αντικατοπτρίζεται στον τρόπο με τον οποίο οι συνεντευξιαζόμενοι-δημιουργοί ειδήσεων προσδιορίζονται μέσα στο άνοιγμα. Αντί να αποσιωπάται η πληροφορία για την ταυτότητά τους μέχρι το συστατικό της εισαγωγής, **οι δημιουργοί ειδήσεων προσδιορίζονται συνήθως από την αρχή, μέσα στο αρχικό συστατικό του ανοίγματος, την επικεφαλίδα.**

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (4)

- Για παράδειγμα, μια συνέντευξη με τον Pat Buchanan ανοίγει με μια επικεφαλίδα / αναγγελία είδησης για τον διορισμό του ως Διευθυντή Επικοινωνίας του προέδρου Reagan στον Λευκό Οίκο (σειρές 5-9). Ο Buchanan χαρακτηρίζεται επιπλέον από μια διεξοδική επικεφαλίδα-γρίφο (σειρές 1-5), η οποία τον εμφανίζει ως ιδιαίτερα αμφιλεγόμενο πρόσωπο.

(11) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 3 Ιουνίου 1985: Pat Buchanan

ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ: Pat Buchanan

ΣΚ: Το σχόλιό του για τις φεμινίστριες: «Στείλτε αυτές τις πιτσιρίκες

πίσω στην κουζίνα όπου ανήκουν». Για τον Walter Mondale: «Ένα βαζάκι ζελέ». Και για τον Τυπο: «Είναι γελοίο να λένε ότι μιλάνε για λογαριασμό των Αμερικανών». Όλα αυτά τα χρόνια ο Patrick Buchanan ήταν πάντα αμφιλεγόμενος, αλλά τώρα κατέχει μια από τις πιο νευραλγικές θέσεις στο προσωπικό του Reagan στον Λευκό Οίκο...

((Τμήμα με διευκρινιστικές λεπτομέρειες που παραλείπεται))

ΣΚ: Μαζί μας τώρα ζωντανά, στο γραφείο μας στην Ουάσιγκτον, ο Διευθυντής Επικοινωνίας του Λευκού Οίκου, ο Pat Buchanan...

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (5)

- Και σε μια συνέντευξη που διεξήχθη στο αποκορύφωμα της προεκλογικής εκστρατείας του 1992 για το προεδρικό αξίωμα, ο ανεξάρτητος υποψήφιος Ross Perot αναγνωρίζεται αμέσως ως εξέχων προσκεκλημένος.

(12) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 18 Σεπτεμβρίου 1992: Ross Perot

ΣΚ: Judy Woodruff ΣΜ: Ross Perot

ΣΚ: Καταρχάς απόψε εί:ναι μια συνέντευξη με έναν δημιουργό ειδήσεων με τον Ross Perot...

((Τμήμα με διευκρινιστικές λεπτομέρειες που παραλείπεται))

.hhh ο κύριος Perot είναι μαζί μας τώρα:...

- Αυτός ο τύπος ανοίγματος προετοιμάζει μια «συνέντευξη με δημιουργό ειδήσεων» στην οποία παρουσιάζεται ένα διακεκριμένο πρόσωπο της επικαιρότητας.

Ο συνεντευξιζόμενος ως ειδικός και η «ενημερωτική συνέντευξη» (background interview)

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (6)

- Οι συνεντευξιαζόμενοι μπορεί επίσης να χαρακτηριστούν ως ειδικευμένοι γνώστες του θέματος.
- Έτσι, τους αναγνωρίζεται το δικαίωμα να σχολιάσουν τα υπό συζήτηση συμβάντα ακόμη και αν δεν εμπλέκονται στη διαμόρφωσή τους από πρώτο χέρι.
- Συνήθως, οι εμπειρογνώμονες ειδικοί δεν προσδιορίζονται μέχρι το τμήμα της εισαγωγής του ανοίγματος, όπου συστήνονται με τυπικό τρόπο.
- Στο σημείο αυτό, η ειδικότητα του συνεντευξιαζομένου μπορεί να δηλωθεί ευθέως (βλέπε σειρές 5-6 παρακάτω), αλλά συνήθως παρουσιάζεται με απαρίθμηση οργανισμών των οποίων είναι μέλος, δημοσιεύσεων που έχει κάνει (σειρές 8-10) και άλλων σχετικών διαπιστευτηρίων.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (7)

(13) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 14 Ιουνίου 1985:
Αεροπειρατεία

ΣΚ: Judy Woodruff ΣΜ: Neil Livingston

ΣΚ: Το πρώτο θέμα που θα μας απασχολήσει είναι η μεγάλη είδηση της ημέρας, η αεροπειρατεία σε αεροπλάνο της TWA στη Μέση Ανατολή. Μαζί μας στην προσπάθεια να ρίξουμε κάποιο φως στο πώς συνέβη αυτό και να συνδυάσουμε τα γεγονότα είναι ένας ειδικός στην τρομοκρατία, ο Neil Livingston. Είναι πρόεδρος του Ινστιτούτου για την Τρομοκρατία και τις Ενδο-εθνικές Συγκρούσεις με έδρα την Ουάσιγκτον. Ο κ. Livingston έχει γράψει δυο βιβλία για την τρομοκρατία και την ικανότητα της Αμερικής να την καταπολεμήσει.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (8)

- Η γνώση του συνεντευξιαζομένου μπορεί ακόμα να προέρχεται από την ιδιότητα του αυτόπτη μάρτυρα των υπό συζήτηση συμβάντων. Στο παρακάτω παράδειγμα, ενώ σημειώνεται και η ειδικότητα της ΣΜ, υπογραμμίζεται η ιδιότητά της ως αυτόπτη μάρτυρα (δείχνεται με βέλος).

(14) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 26 Ιουλίου 1985: Αργεντινή

ΣΚ: Charles Gibson ΣΜ: Lynda Schuster

ΣΚ: Είκοσι πέντε χιλιάδες άνθρωποι εξαφανίστηκαν. Άνδρες, γυναίκες και αθώα παιδιά, υπολογίζεται ότι δολοφονήθηκαν σε μια περίοδο τρομοκρατίας στην Αργεντινή... Απόψε, μια μοναδική εκ των έσω ματιά σε έναν παλιό σύμμαχο αλλά μια καινούργια δημοκρατία, την Αργεντινή.

((Τμήμα διευκρινιστικών λεπτομερειών – 150 σειρές))

((Διαφημιστικό διάλειμμα))

Μαζί μας, τώρα ζωντανά, στο γραφείο μας στο Miami, η ανταποκρίτρια της εφημερίδας *Wall Street* Lynda Schuster, της οποίας το πεδίο ειδίκευσης είναι η Λατινική Αμερική και η οικονομία της Αργεντινής.

- Η κ. Schuster επέστρεψε πρόσφατα από την Αργεντινή, όπου υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας του κλίματος των συνεχιζόμενων δεινών και της οικονομικής κατάστασης της Αργεντινής.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (9)

- Ο συνεντευξιαζόμενος, είτε αναγνωρίζεται ως πιστοποιημένος ειδικός ή ως αυτόπτης μάρτυρας, προσκαλείται για να κάνει σχόλια ως ένας που έχει ειδική γνώση του θέματος το οποίο εξετάζεται.
- Αυτή η μορφή αρμοδιότητας προδιαγράφει ό,τι μερικές φορές ονομάζεται «**ενημερωτική συνέντευξη**» (background interview) ή «**ενημέρωση από ειδικό**» (backgrounder), στην οποία πηγές-εμπειρογνώμονες προσφέρουν τεκμηριωμένο σχολιασμό για συμβάντα της ημέρας.

Ο συνεντευξιαζόμενος ως υπέρμαχος και η «συνέντευξη αντιπαράθεσης» (debate interview)

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (10)

- Ορισμένα ανοίγματα συνεντεύξεων περιέχουν περισσότερα πράγματα, όχι μόνο τα κατάλληλα διαπιστευτήρια του συνεντευξιαζομένου.
- Όταν το θέμα αντιμετωπίζεται ως ένα **επίμαχο ζήτημα**, το άνοιγμα μπορεί να περιλαμβάνει και κάποια μνεία του πώς τοποθετείται ο συνεντευξιαζόμενος σε σχέση με το ζήτημα.
- Για παράδειγμα, σε μια συζήτηση προσφάτως προταθείσας νομοθεσίας για την ανίχνευση πρακτικών διάκρισης όσον αφορά τη στέγαση, ο ένας ΣΜ προσδιορίζεται ως υποστηρικτής της νομοθεσίας (βέλος 1) και ο άλλος ως αντίπαλος (βέλος 2).

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (11)

(15) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 13 Ιουνίου 1985: Διακρίσεις στέγασης
ΣΚ: Robert MacNeil ΣΜ1: Phyllis Spiro ΣΜ2: William North

- ΣΚ: Πώς συλλαμβάνουν οι αρχές ιδιοκτήτες ή μεσίτες που κάνουν διακρίσεις εναντίον των μειονοτήτων; Υπάρχει μια ενδιαφέρουσα πρόταση ενώπιον του Κογκρέσου και είναι αυτό που θα δούμε πρώτα-πρώτα απόψε. Η ιδέα είναι να σκηνοθετηθούν τεστ, δηλαδή να σταλούν άνθρωποι με παρόμοια εισοδήματα αλλά διαφορετική φυλετική ή εθνοτική προέλευση να αγοράσουν ή να νοικιάσουν στέγη... Η κυβέρνηση Reagan προωθεί μια νέα χρηματοδότηση τεσσάρων περίπου εκατομμυρίων δολαρίων για να βοηθήσει κοινοτικές ομάδες να οργανώσουν τέτοια τεστ. Αλλά την κίνηση την πολεμά η Εθνική Ένωση Κτηματομεσιτών... Έχουμε και τις δύο αντιμαχόμενες πλευρές τώρα. Η Phyllis Spiro του Συμβουλίου Ανοιχτής Στέγασης εδώ στη
- 1→ Νέα Υόρκη υποστηρίζει το τεστ με ομοσπονδιακή χρηματοδότηση.
Ο William North, γενικός σύμβουλος της Εθνικής
- 2→ Ένωσης Κτηματομεσιτών, αντιτίθεται σ' αυτό.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (12)

- Όταν καταγράφονται πολιτικές θέσεις (και μπορούν να υποδηλωθούν με πολύ πιο λεπτούς τρόπους από ό,τι σε αυτό παράδειγμα), οι συνεντευξιαζόμενοι προσκαλούνται ως **υπέρμαχοι** που είναι προετοιμασμένοι να υποστηρίξουν μια συγκεκριμένη άποψη.
- Οι υπέρμαχοι συνήθως συστήνονται κατά ζεύγη που αντιπροσωπεύουν αντιτιθέμενες πλευρές ενός ζητήματος, προδιαγράφοντας έτσι μια «**συνέντευξη αντιπαράθεσης**», στην οποία εκτίθενται και συγκρούονται αποκλίνουσες οπτικές.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (13)

- Μια συνέντευξη αντιπαράθεσης μπορεί επίσης να προδιαγραφεί ακόμη πιο νωρίς μέσα στο **άνοιγμα**, στα συστατικά μέρη της **επικεφαλίδας** και του **υπόβαθρου**, εφόσον το θέμα έχει εξ αρχής προβληθεί ως επίμαχο και επομένως ως «ζήτημα» προς αντιπαράθεση.
- Στο προηγούμενο παράδειγμα, το τμήμα του υπόβαθρου απεικονίζει πρόσφατα συμβάντα ως μια σύγκρουση ανάμεσα στις προσπάθειες της κυβέρνησης Reagan να θέσει σε εφαρμογή τη νέα νομοθεσία (σειρές 8-10) και τη διαφωνία από μέρους του Εθνικού Συνδέσμου Κτηματομεσιτών (σειρές 10-12). Αντίστοιχα, η εισαγωγή στις συστάσεις – «Έχουμε και τις δυο αντιμαχόμενες πλευρές τώρα» (σειρά 13) – σκιαγραφεί τη συνέντευξη που ακολουθεί ως συνέχιση αυτής της εν εξελίξει διαμάχης.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (14)

- Τα τρία βασικά είδη συνεντεύξεων που περιγράψαμε συνοπτικά παραπάνω έχουν καθιερωθεί ανάμεσα στους παραγωγούς ειδήσεων. Στην εκπομπή *The NewsHour*, τα τμήματα της συνέντευξης προσδιορίζονται ρητά και κατηγοριοποιούνται με αυτούς τους τρόπους. Παρόμοια είδη μπορεί να διακρίνει κανείς σε όλες τις εκπομπές ειδησεογραφικών συνεντεύξεων.
- Πρέπει να τονιστεί ότι οι κατηγορίες ταυτοτήτων (συμμετέχων, ειδικός, υπέρμαχος) δεν αντανakλούν απλώς τον «αντικειμενικό» χαρακτήρα οποιουδήποτε συνεντευξιαζομένου.

Και οι «ειδικοί» μπορούν να αντιμετωπιστούν ως «υπέρμαχοι» και το αντίστροφο, ενώ τους «συμμετέχοντες» μπορεί να τους συμβουλευτεί κανείς για την τεχνική εμπειρία τους και όχι μόνο για την άμεση γνώση τους.

Οι ταυτότητες των συνεντευξιαζομένων και τα είδη των συνεντεύξεων (15)

- Συνεπώς, οι συστάσεις συνεντευξιαζομένου αντί να θεωρείται ότι **αντανακλούν** την ταυτότητα του συνεντευξιαζομένου, πρέπει μάλλον να θεωρείται ότι **συγκροτούν** αυτή την ταυτότητα με έναν συγκεκριμένο τρόπο για την περίπτωση της συνέντευξης. Τέτοιες ταυτότητες μπορεί στη συνέχεια να αλλάξουν και να μετεξελιχθούν καθώς η συνέντευξη προχωρά.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων

Περιεχόμενα

1. Τερματισμός
2. Σταδιακή ολοκλήρωση

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ»

Προηγούμενες προσπάθειες για σταδιακή ολοκλήρωση

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (1)

- Αυτό το κεφάλαιο ξεκίνησε με μια εξέταση δύο συνεντεύξεων – που αφορούσαν τον John Nott και τον Ross Perot, αντίστοιχα – των οποίων οι **καταλήξεις** ήταν σε τέτοιο βαθμό **ασυνήθιστες** ώστε η ίδια η κατάληξη έγινε αξιοσημείωτο συμβάν και στη συνέχεια το επίκεντρο της προσοχής των Μέσων.
- Τι ήταν το τόσο ασυνήθιστο;
- Και στις δύο περιπτώσεις, **οι συνεντεύξεις οδηγήθηκαν σε κλείσιμο πρόωρα και με πρωτοβουλία του συνεντευξιαζομένου παρά του συνεντευκτή.**

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (2)

- Τέτοια συμβάντα δεν θα ήταν αξιοσημείωτα στο πλαίσιο μιας καθημερινής συνομιλίας,
 - όπου οι χρονικοί περιορισμοί είναι λιγότερο αυστηροί και
 - όπου οποιοσδήποτε συνομιλητής μπορεί να ξεκινήσει τη διαδικασία κλεισίματος.
- Ωστόσο, στο πλαίσιο της ειδησεογραφικής συνέντευξης, αυτό σήμαινε σοβαρή παραβίαση πρωτοκόλλου.

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (3)

- Τα κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων, όπως και τα ανοίγματα, τηρούν συμβάσεις που είναι εντελώς διαφορετικές από τις αντίστοιχες στην καθημερινή συνομιλία ενώ οι διαφορές αυτές συνδέονται με ποικίλες θεσμικές συνθήκες και ενδεχόμενα. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι ύψιστης σημασίας: δηλαδή, **η ανάγκη να τελειώσει η συζήτηση σε ένα, ή κοντά σε ένα προκαθορισμένο χρονικό σημείο.**
- Η συνολική έκταση μιας καθημερινής συνομιλίας συνήθως δεν ορίζεται εκ των προτέρων και οι συνομιλίες γενικά δεν έχουν μια καθορισμένη έκταση.
- Αντίθετα, **οι περισσότερες συνεντεύξεις περιορίζονται από τις απαιτήσεις του προγράμματος της ραδιοτηλεόρασης, το οποίο προβλέπει συγκεκριμένο χρόνο για κάθε εκπομπή.**

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (4)

- Αυτός ο περιορισμός δεν είναι απόλυτα αυστηρός – **κάποιο περιθώριο επιπλέον χρόνου μπορεί να κερδηθεί**, για παράδειγμα,
 - ☞ με τη **συντόμευση τμημάτων της εκπομπής** και **αναγγελιών** που ακολουθούν μετά τη συνέντευξη,
 - ☞ με την **αύξηση της «ταχύτητας κύλισης» των ζενερίκ κλεισίματος**, και ούτω καθεξής.
 - ☞ Σε **ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να επιτραπεί σε μια εκπομπή να διαρκέσει περισσότερο από τον καθορισμένο χρόνο**, παρόλο που τέτοια συμβάντα είναι σπάνια και αντιμετωπίζονται ως εξαιρέσεις.
- Προσφέροντας αυτές τις δυνατότητες ελιγμών, **οι κανονικά προγραμματισμένες συνεντεύξεις διεξάγονται μέσα σε ένα ουσιαστικά προκαθορισμένο και σταθερό χρονικό πλαίσιο.**

Τα κλεισίματα των ειδησεογραφικών συνεντεύξεων (5)

- Αυτό το χρονικό πλαίσιο πρέπει κάπως να υλοποιηθεί στην πράξη και **ο συνεντευκτής είναι αποκλειστικά επιφορτισμένος να διαχειριστεί αυτό το σύνθετο εγχείρημα**. Ως επίσημοι παράγοντες του ραδιοτηλεοπτικού οργανισμού, οι συνεντευκτές είναι υπεύθυνοι για τη διατήρηση της συζήτησης σε **σταθερή εξέλιξη** και για τη διασφάλιση της **έγκαιρης ολοκλήρωσής της**.
- Για να διευκολύνουν αυτή τη διαδικασία, οι περισσότεροι συνεντευκτές φορούν **ακουστικά** μέσω των οποίων το προσωπικό της παραγωγής μπορεί να τους κρατά ενήμερους για τη χρονική κατάσταση της εκπομπής και να τους ειδοποιεί όταν ο χρόνος τελειώνει.
- Οι συνεντευκτές είναι επίσης επιφορτισμένοι από τη διάδραση να διαχειριστούν τη διαδικασία κλεισίματος – επειδή **ο συνεντευκτής είναι αυτός που υποβάλλει τις ερωτήσεις**, βρίσκεται στη θέση του οδηγού της διάδρασης, καθώς ξεκινά όλες τις ακολουθίες πράξεων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που επιφέρουν το κλείσιμο.

Τερματισμός (1)

- Καμιά διάδραση δεν φτάνει στον τερματισμό της μέχρι
 - να τον αναγνωρίσουν οι συμμετέχοντες και
 - να επιδείξουν αυτή την αναγνώριση ο ένας στον άλλον.
- Στην καθημερινή συνομιλία, φυσικά, αυτό επιτυγχάνεται με την ανταλλαγή εθιμοτυπικών αποχαιρετισμών, όπως το «αντίο» ή τα ισοδύναμά του.
- Τα κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων, αντίθετα, διακρίνονται από την ολοκληρωτική απουσία εθιμοτυπικών αποχαιρετισμών – οι συνεντευκτές και οι συνεντευξιαζόμενοι απλώς δεν λένε «αντίο» μεταξύ τους! Αντί γι' αυτό, τα κλεισίματα ξεκινούν από τους συνεντευκτές και συνήθως περιλαμβάνουν ευχαριστίες προς τους συνεντευξιαζομένους για τη συμμετοχή τους.

Τερματισμός (2)

(16) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 13 Ιουνίου 1985: Τεχνητή Καρδιά

ΣΚ: Judy Woodruff ΣΜ: Allen Lansing

ΣΚ:→ Doctor Allen Lansing, σας ευχαριστούμε που ήσασταν μαζί μας.

ΣΜ: Σας ευχαριστώ. Ήταν δική μου η ευχαρίστηση.

Αυτή η μορφή κλεισίματος μπορεί να ερμηνευτεί με βάση τον χαρακτήρα της συζήτησης που είναι **απρόσωπος** και **προσανατολισμένος σε συγκεκριμένο έργο**.

Όπως οι χαιρετισμοί και οι ερωτήσεις του τύπου *τι κάνεις / κάνετε* παραλείπονται από τη φάση του ανοίγματος, έτσι και **οι εθιμοτυπικοί αποχαιρετισμοί παραλείπονται** από τα κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων.

Στη θέση τους υπάρχει μια πράξη – μια **έκφραση ευγνωμοσύνης** – που ανταποκρίνεται και **ανακαλεί όχι την προσωπική σχέση μεταξύ των συμμετεχόντων αλλά μάλλον τις ταυτότητές τους** που βασίζονται σε ρόλους, καθώς επίσης και το έργο στο οποίο έχουν εμπλακεί.

Τερματισμός (3)

- Είναι επίσης συνηθισμένο ο συνεντευκτής, εκφράζοντας τις ευχαριστίες του, να δηλώνει το όνομα του συνεντευξιαζομένου /-ης, και ορισμένες φορές το πλήρες όνομα και το αξίωμά του / της.
- Αυτό γίνεται πιθανότατα με στόχο το μιντιακό ακροατήριο, μέρος του οποίου μπορεί να έχει συντονιστεί καθυστερημένα στην εκπομπή ή να έχει ξεχάσει ποιος μιλούσε, και επομένως θα επωφελούνταν από την επανάληψη της πληροφορίας για την ταυτότητα του συνεντευξιαζομένου.

Τερματισμός (4)

- Δεν είναι μόνο η χρήση του *σας ευχαριστώ* ως μέσου για τερματισμό χαρακτηριστική αλλά και ο *τρόπος με τον οποίο ανταποδίδεται*.
- Αν και οι ευχαριστίες συνήθως ανταποδίδονται στην καθημερινή συνομιλία, *στο πλαίσιο της ειδησεογραφικής συνέντευξης φαίνεται ότι η απόκριση σε ευχαριστία είναι λίγο πολύ προαιρετική*.
- Οι ΣΜ ορισμένες φορές ανταποκρίνονται ή ανταποδίδουν το *σας ευχαριστώ*, όπως στο προηγούμενο παράδειγμα. Σε άλλες περιπτώσεις, ωστόσο, το τελευταίο *ευχαριστώ* του ΣΚ δεν δέχεται καμιά απόκριση.

Τερματισμός (5)

(17) Μεγάλη Βρετανία, BBCTV Special: 27
Σεπτεμβρίου 1981: Εκλογές του Εργατικού
Κόμματος

ΣΚ: Robin Day ΣΜ: John Silkin

ΣΚ: Τώρα πρέπει να σας ευχαριστήσω κύριε Silkin,=
=και τώρα στον David Dimbleby στο α: 11.

(18) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 7 Ιουνίου
1985: Josef Mengele

ΣΚ: Charles Gibson

ΣΚ: Ευχαριστώ και τους τρεις σας .h τον Doctor
Snow που ήταν μαζί μας,= και θα επιστρέψουμε σε
λίγο.

Τερματισμός (6)

- Από τη δική τους πλευρά, **οι συνεντευξιαζόμενοι μερικές φορές δεν απαντούν, ακόμα και όταν υπάρχει λίγος χρόνος για να το κάνουν.** Για παράδειγμα:

(19) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 22 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ1: Robert MacNeil ΣΚ2: Jim Lehrer

ΣΜ: Nthato Motlona

ΣΚ1: Doctor Motlona, σας ευχαριστώ που ήσασταν μαζί μας.

→ (2.2)

ΣΚ2: Ας έρθουμε τώρα στην εκπομπή *NewsHour tonight* ('Η ώρα των ειδήσεων απόψε')...

- Παρόλο που υπάρχει ένα κενό (δηλώνεται με βέλος) μετά το «σας ευχαριστώ», στη διάρκεια του οποίου **η κάμερα μένει εστιασμένη πάνω στον ΣΜ**, αυτός αποφεύγει να δώσει κάποια λεκτική απόκριση. **Κάνει, βέβαια, μια σχεδόν ανεπαίσθητη κίνηση του κεφαλιού, ίσως η σκιά ενός καταφατικού νεύματος, αλλά αποφεύγει να προσφέρει κάτι πιο ουσιαστικό από αυτό.**

Τερματισμός (7)

- Τέλος, οι παραγωγοί ειδήσεων, οι εικονολήπτες και το υπόλοιπο προσωπικό της παραγωγής φαίνεται να αντιμετωπίζουν και αυτοί ως μη αναγκαία την απόκριση του συνεντευξιαζόμενου.
- Δεν είναι ασυνήθιστο να παραμένει η κάμερα εστιασμένη στον συνεντευκτή σε όλη τη διάρκεια της διαδικασίας κλεισίματος αντί να μετακινείται προς τον συνεντευξιαζόμενο, όπως θα έπρεπε, αν αναμενόταν κάποια απόκριση.

Τερματισμός (8)

- Επιπλέον, όταν η συνέντευξη έχει μαγνητοσκοπηθεί για να περιληφθεί αργότερα σε κάποιο δελτίο ειδήσεων, η κασέτα συχνά κόβεται αμέσως μετά το **ευχαριστώ του συνεντευκτή**.

(20) Μεγάλη Βρετανία, BBC Radio, εκπομπή *World at One*: 15
Φεβρουαρίου 1979: Βρετανική Οικονομία

ΣΚ: Brian Widlake ΣΜ1: Sam Brittan ΣΜ2: Peter Jenkins

ΣΜ2:...που σημαίνει ποιο- ποιο κόμμα μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα τα: συνδικάτα,=και ποιο κόμμα μπορεί καλύτερα να διαχειριστεί την οικονομία.=

ΣΚ: =Κύριοι,=σας ευχαριστώ πάρα πολύ.=

=((**Κόψιμο της κασέτας**))

- Ολοφάνερα, μια απόκριση στο τελικό «ευχαριστώ» του ΣΚ αντιμετωπίζεται και από τους άμεσα συμμετέχοντες αλλά και από το προσωπικό της παραγωγής πίσω από τις κάμερες ως **προαιρετική** μάλλον παρά ως υποχρεωτική.

Γιατί συμβαίνει αυτό;

Μια πιθανή εξήγηση είναι ότι **οι συμμετέχοντες έχουν συναίσθηση του πιεστικού χρονικού περιορισμού υπό τον οποίο λειτουργούν**. Ένας προσανατολισμός σε αυτόν τον περιορισμό είναι ακόμα πιο ξεκάθαρος στη διαδικασία που προηγείται, μέσω της οποίας οι συμμετέχοντες προετοιμάζονται για τον τερματισμό.

Σταδιακή ολοκλήρωση (1)

- Το κλείσιμο μιας συνέντευξης γενικά περιλαμβάνει περισσότερα στοιχεία από τη διατύπωση απλώς και μόνο ενός τελευταίου ευχαριστώ: υπάρχουν και **προσπάθειες «σταδιακής ολοκλήρωσης» της συζήτησης** πριν αυτή φτάσει στον τερματισμό της.
- Μια παρόμοια διαδικασία εκτυλίσσεται στην καθημερινή συνομιλία και αποτελείται τουλάχιστον από μια ανταλλαγή σύντομων εκφράσεων όπως **εντάξει** ή **καλά** πριν ειπωθεί το **αντίο**. Αυτές έχουν ονομαστεί «**συνεισφορές προσπεράσματος**» (passing turns), γιατί με τη χρήση τους ο ομιλητής αποφεύγει να συνεχίσει το προηγούμενο θέμα συζήτησης ή να ξεκινήσει κάποιο νέο θέμα, «προσπερνώντας» ουσιαστικά στη συζήτηση την ευκαιρία που έχει να προσθέσει κάτι ουσιαστικό.
- **Όταν όλες οι πλευρές προσπεράσουν μια συνεισφορά διαδοχικά, επιδεικνύουν αμοιβαία προθυμία να κλείσουν τη συνομιλία, και έτσι εξασφαλίζουν την καταλληλότητα της ανταλλαγής αποχαιρετισμών.**

Σταδιακή ολοκλήρωση (2)

- Τα κλεισίματα ειδησεογραφικών συνεντεύξεων περιλαμβάνουν και αυτά μια προκαταρκτική διαδικασία σταδιακής ολοκλήρωσης, αν και οργανώνεται τελείως διαφορετικά.
- Οι συνεισφορές προσπεράσματος απουσιάζουν εντελώς από τη φάση κλεισίματος της ειδησεογραφικής συνέντευξης.
- Δεν είναι δύσκολο να εξηγήσουμε αυτή τη συστηματική απουσία – οι συνεισφορές προσπεράσματος θα ήταν διπλά ακατάλληλες σε αυτό το πλαίσιο.

Σταδιακή ολοκλήρωση (3)

- Πρώτον, εφόσον τέτοιες συνεισφορές δεν είναι ούτε ερωτήσεις ούτε απαντήσεις, είναι ασύμβατες με τη θεμελιωδέστερη αρχή του λόγου της συνέντευξης, η οποία ορίζει ότι οι συμμετέχοντες πρέπει να περιορίζονται στις δραστηριότητες της υποβολής ερωτήσεων και της παροχής απαντήσεων.
- Δεύτερον, οι συνεισφορές προσπεράσματος είναι ασύμβατες και με το ανελαστικό χρονικό πλαίσιο στο οποίο διεξάγονται οι συνεντεύξεις. Αν μια προ-καταληκτική ακολουθία συνεισφορών προσπεράσματος προσφέρει σε κάθε πλευρά μια ευκαιρία να πει περισσότερο και να επεκτείνει τη διάδραση ή να «προσπεράσει» και να δημιουργήσει δίοδο για τον τερματισμό, μια τέτοια ακολουθία καθίσταται ακατάλληλη σε ένα πλαίσιο όπου οι χρονικοί περιορισμοί δεν επιτρέπουν να επεκταθεί η συζήτηση.

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (1)

- Οι συνεντευκτές μπορεί να προετοιμάσουν τον τερματισμό ακριβώς πριν ξεκινήσουν το τελικό **ευχαριστώ**. Ένας τρόπος να το κάνουν αυτό είναι να **αναγγείλουν ότι ο τερματισμός είναι αναγκαίος** (δηλώνεται με βέλος) πριν ευχαριστήσουν τον ΣΜ.

(21) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 22 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ: Robert MacNeil ΣΜ: Nthato Motlona

ΣΚ: → Πρέπει να τελειώσουμε σε αυτό το σημείο Doctor Motlona, σας ευχαριστώ που ήσασταν μαζί μας.

(22) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 22 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ: Charles Gibson ΣΜ1: Allan Boesak ΣΜ2: Πρέσβης Herbert Beukes

ΣΚ: → Φοβ^αμαι ότι θα μπορούσαμε να συνεχίσουμε για πάντα. Φοβ^αμαι

→ ότι θα πρέπει να σταματήσουμε σε κάποιο σημείο, και

→ θα πρέπει να είναι σε αυτό το σημείο. Αιδεσιμότετε Boesak και Πρέσβη Beukes, σας ευχαριστώ και τους δύο τόσο πολύ που ήσασταν μαζί μας.

- Τέτοιες αναγγελίες έχουν γενικά έναν **προστακτικό χαρακτήρα** και το λιγότερο που υπονοούν είναι ότι **ο χρόνος έχει εξαντληθεί**. Αυτή η διαδικασία σαφώς κατοχυρώνει την καταλληλότητα του τερματισμού αλλά δεν προσφέρει πολλά στη σταδιακή ολοκλήρωση της συζήτησης που βρίσκεται σε εξέλιξη.

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (2)

- Μια εναλλακτική προεισαγωγική διαδικασία είναι να **σχολιάσει** ο συνεντευκτής εν συντομία **ό,τι έχει ειπωθεί στη διαδρομή της συνέντευξης**. Στο επόμενο παράδειγμα, ο ΣΚ χτίζει πάνω στην τελευταία απόφαση του ΣΜ, για να συνοψίσει (σειρά 5) και να αξιολογήσει (σειρά 6) τις συνολικές του παρατηρήσεις. Αναφερόμενος στο τι είπε ο ΣΜ «απόψε» (σειρά 6), ο ΣΚ ολοφάνερα στοχεύει στις παρατηρήσεις του ΣΜ που έχουν σωρευτεί κατά την πορεία της συνέντευξης.

(23) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 4 Ιουνίου 1985: Κατασκοπεία

ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ: Christopher Boyce

ΣΜ: ...και η Κυβέρνηση παραμελεί το καθήκον της αν δεν

ενημερώνει τα τέσσερα εκατομμύρια που έχουν πρόσβαση σε διαβαθμισμένες πληροφορίες γι' αυτό το γεγονός. Αυτό θα έπρεπε να γίνει.

ΣΚ: → Christopher Boyce, νομίζω ότι το έχετε κάνει.

→ Και το έχετε κάνει πολύ εύγλωττα απόψε. Σας ευχαριστώ πάρα πολύ που μιλήσατε μαζί μου.

ΣΜ: Πολύ καλά. Καληνύχτα.

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (3)

- Σε παρόμοιο τόνο, ένας άλλος ΣΚ **σχολιάζει εν συντομία την «έκβαση» ή τη σημασία της συζήτησης** (σειρές 1-3).

(24) Μεγάλη Βρετανία, BBC Radio, εκπομπή *Today*: Μάιος 1993:

Μεταρρύθμιση Κοινωνικής Ασφάλειας

ΣΚ: John Humphrys ΣΜ: David Howell

ΣΚ: → Λοιπόν νομίζω ότι ο κύριος Howell ο Καγκελάριος

→ έχει προφανώς να ασχοληθεί με πολλά όταν

→ επιστρέψει από τις διακοπές του.

Σας [ευχαριστώ] πάρα πολύ που ήρθατε στο=

ΣΜ: [Ναι]

ΣΚ: =στούντιο να το συζητήσετε μαζί μας και ευχαριστώ επίσης και σας Paul Combree.
Σας ευχαριστώ και τους δύο. .hhh

- Ένα σημάδι που χαρακτηρίζει αυτά τα σχόλια είναι ότι ασχολούνται με τη **συνολική σημασία** ή την **αξία** αυτού που έχει ειπωθεί σε όλη τη διαδρομή της συζήτησης και δεν απαντούν απλώς στην πιο πρόσφατη απόφαση του ΣΜ. Ουσιαστικά, ο ΣΚ αρνείται να εμπλακεί σε ανταλλαγή συνεισφορών με τον ΣΜ, προκειμένου να σχολιάσει τη συνέντευξη στην ολότητά της. Η σημασία αυτής της κίνησης είναι ότι **σφραγίζει αποτελεσματικά τη συζήτηση και εξασφαλίζει την καταλληλότητα του κλεισίματος.**

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (4)

- Ένας λιγότερο επεξεργασμένος τύπος προεισαγωγής περιλαμβάνει **μια μόνο λέξη**, όπως «**λοιπόν**» ή «**εντάξει**» (δηλώνεται με βέλος).

(25) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 23 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ: Charles Gibson

ΣΚ: → Εντάξει, σας ευχαριστώ και τους τρεις σας που ήσασταν μαζί μας, το εκτιμώ πάρα πολύ.

(26) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 10 Ιουνίου 1985: Έλεγχος Όπλων

ΣΚ: Robert MacNeil ΣΜ: Kenneth Adelman

ΣΚ: → Λοιπόν κύριε Adelman, σας ευχαριστώ που ήσασταν μαζί μας.

ΣΜ: Παρακαλώ.

Αυτά τα στοιχεία είναι ειδικά για χρήση σε σημεία διαφοροποίησης κατά την ανάπτυξη της διάδρασης, όπου **λειτουργούν ουσιαστικά ως δείκτες ορίων**. Έτσι, παρόλο που δεν προδιαγράφουν με συγκεκριμένο τρόπο τον τερματισμό ως την επόμενη πράξη που επιδιώκεται, ωστόσο, προετοιμάζουν το έδαφος για κάτι τέτοιο, κλείνοντας την προηγούμενη γραμμή λόγου και δείχνοντας τι θα ακολουθήσει ως νέο ξεκίνημα.

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (5)

- Ίσως ο ελάχιστος τύπος προεισαγωγής κλεισίματος περιλαμβάνει μόνο την **αναφορά του ονόματος του ΣΜ** πριν από το τελικό **ευχαριστώ**.
 - (27) Μεγάλη Βρετανία, BBC Radio, εκπομπή *Today*: Ιούνιος 1993: Στρατόπεδα Βοσνίας
ΣΚ: John Humphrys ΣΜ: Ian Smedley
ΣΚ: → Ian Smedley σας ευχαριστώ πάρα πολύ.
 - (28) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 25 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική
ΣΚ: Jim Lehrer ΣΜ1: Sheena Duncan ΣΜ2: John Chettle
ΣΚ: → .hhhhh Δεσποινίς Duncan, κύριε Chettle, σας ευχαριστώ και τους δυο.
- Τα κύρια ονόματα έχουν μετατοπιστεί από εκείνο το σημείο που θα μπορούσε να θεωρηθεί ως η συντακτικά «φυσιολογική» θέση μέσα στην πρόταση. Είναι αντικείμενα της έκφρασης ευγνωμοσύνης του ΣΚ, το «σας» στο «σας ευχαριστώ» αναφέρεται σε αυτά και όμως εμφανίζονται σε αρχική θέση στην πρόταση. Αυτή η μάλλον ασυνήθιστη συντακτική κατασκευή εξυπηρετεί συγκεκριμένες διαδραστικές λειτουργίες. Μια τέτοια λειτουργία, στο παρόν πλαίσιο, είναι **να παράσχουν έγκαιρη προειδοποίηση ότι επίκειται το κλείσιμο**.

Προεισαγωγές για το τελικό «ευχαριστώ» (6)

- Ένα τελευταίο σημείο αφορά τον τρόπο με τον οποίο υλοποιούνται οι πιο επεξεργασμένες προεισαγωγές κλεισίματος συνεντεύξεων (αναγγελίες και συνόψεις). Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο **συνεντευκτής κατασκευάζει την προεισαγωγική παρατήρηση με υλικό που παρέχεται από τον πρότερο λόγο του συνεντευξιαζομένου.**

Έτσι, όταν ένας ΣΜ τελειώνει τη συνεισφορά του σημειώνοντας ότι ο Πρόεδρος Reagan είχε περιγράψει την Πρωτοβουλία Στρατηγικής Άμυνας ως «το μωρό μου» (σειρά 2), ο ΣΚ δανείζεται αυτή τη φράση και την τροποποιεί για να τη χρησιμοποιήσει στη δική του αναγγελία κλεισίματος (σειρά 4).

(29) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 13 Οκτωβρίου 1986: Συνάντηση Κορυφής

ΣΚ: Sam Donaldson ΣΜ: George Will

ΣΜ: ... πρόγραμμα που ο πρόεδρος έχει περιγράψει ξανά

→ και ξανά ως το μωρό μου.

ΣΚ: Ωραία. (.) και με αυτήν την επισήμανση, (.) θα

→ πρέπει ν' αφήσουμε το μωρό μας. .hhh Αυτό ήταν το ρεπορτάζ μας γι' απόψε...

Προηγούμενες προσπάθειες για σταδιακή ολοκλήρωση (1)

- Ο συνεντευκτής μπορεί επίσης να δείξει, πριν από την τελευταία καταληκτική συνεισφορά του, σε μια προηγούμενη ερώτηση, ότι **επίκειται το κλείσιμο**. Για παράδειγμα, ο ΣΚ μπορεί να χαρακτηρίσει μια δεδομένη ερώτηση ως την «τελευταία» ή «τελική» ερώτηση της συνέντευξης (δηλώνεται με βέλος).

(30) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 12 Ιουνίου 1985: Απάτη με πιστωτικές κάρτες
ΣΚ: Judy Woodruff ΣΜ: Rudolph Giuliani

ΣΚ: → Ένα **τελευταίο** μόνο πράγμα. Υπάρχει κάποια συμβουλή που θα δίνατε στον καταναλωτή για το πώς να προστατεύσει τον εαυτό του ή τον εαυτό της από αυτό το πράγμα; Ή είναι οι εταιρείες πιστωτικών καρτών που πρέπει πραγματικά να .hhhhh

ΣΜ: Είναι- είναι και οι δύο. Αh από την πλευρά του...
(8 σειρές παραλείπονται)
επειδή τα κόστη σε μεγάλο βαθμό μεταφέρονται.

ΣΚ: Rudolph Giuliani, σας ευχαριστώ που ήσασταν μαζί μας.

ΣΜ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

Προηγούμενες προσπάθειες για σταδιακή ολοκλήρωση (2)

- Ακόμη και χωρίς κανένα ρητό χαρακτηρισμό, **ορισμένες ερωτήσεις εκλαμβάνονται ως «τελευταίες ερωτήσεις» εξαιτίας του περιεχομένου τους**. Για παράδειγμα, ερωτήσεις για μελλοντικά σχέδια ή προοπτικές έχουν έναν αέρα οριστικότητας.

(32) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 13 Ιουνίου 1985: Τεχνητή Καρδιά
ΣΚ: Judy Woodruff ΣΜ: Dr Allen Lansing

ΣΚ: → Μπορείτε να μας δώσετε κάποια ιδέα εε πότε θα- θα γίνει η επόμενη εμφύτευσή σας;

ΣΜ: Όχι, δεν έχουμε ορίσει κάποια ημερομηνία, δεν έχουμε επιλέξει κάποιον υποψήφιο. Αα έχουμε πολλές πιθανότητες...

((3 σειρές παραλείπονται))

πάνω από τον αα θάλαμο εκείνων που αναρρώνουν.

ΣΚ: Doctor Allen Lansing, σας ευχαριστούμε που ήσασταν μαζί μας.

ΣΜ: Σας ευχαριστώ. Η ευχαρίστηση ήταν δική μου.

- Εδώ, αφού συζητήθηκε η παρούσα κατάσταση του προγράμματος τεχνητής καρδιάς με έναν διακεκριμένο γιατρό, μια ερώτηση πάνω στα σχέδια για την επόμενη εμφύτευση σφραγίζει όμορφα τη συζήτηση και έτσι προετοιμάζεται το κλείσιμο.

Προηγούμενες προσπάθειες για σταδιακή ολοκλήρωση (3)

- Οι συνεντευκτές μπορεί, φυσικά, να αρχίσουν να στρέφουν τη συζήτηση «προς τα κάτω» ακόμη πιο νωρίς στη διαδρομή της συνέντευξης, πριν από την τελευταία ανταλλαγή ερώτησης-απάντησης. Αλλά η γενική τάση είναι ότι κανονικά καταβάλλουν κάποια προσπάθεια να ολοκληρώσουν σταδιακά τη συζήτηση πριν ξεκινήσουν το κλείσιμο αυτό καθαυτό.
- Σε αντίθεση με την καθημερινή συνομιλία, όπου η διαδικασία προβλέπει απλώς ότι κάθε συνομιλητής παραιτείται της ευκαιρίας να πει περισσότερα, στο χρονικά περιορισμένο πλαίσιο της ειδησεογραφικής συνέντευξης η διαδικασία περιλαμβάνει κυρίως τη μια πλευρά – τον συνεντευκτή –, που αναλαμβάνει να προβλέψει ότι επίκειται το κλείσιμο, και, όταν είναι δυνατό, να ελαχιστοποιήσει το απότομο του κλεισίματος, διαμορφώνοντάς το έτσι ώστε να προκύπτει «φυσικά» από ό,τι έχει μόλις πει ο συνεντευξιαζόμενος.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Η μικρο-διαχείριση του μήκους της τελικής απάντησης

Περιεχόμενα

- Διακοπή του ΣΜ
- Προειδοποίηση εκ των προτέρων
- Διάσπαρτα δείγματα απόκρισης

Η μικρο-διαχείριση του μήκους της τελικής απάντησης

- Η διαδικασία που εξετάσαμε μέχρις εδώ δεν επαρκεί πάντα για να επιτευχθεί ένα ακριβές κλείσιμο. Πρέπει να λάβουμε υπόψη μας ότι **οι δύο πλευρές μιας συνέντευξης δεν έχουν την ίδια αντίληψη για το χρονικό πλαίσιο μέσα στο οποίο λειτουργούν.**
- Μόνο ο συνεντευκτής γνωρίζει τότε ακριβώς πλησιάζει το τέλος του χρόνου, χάρη σε έναν ακουστικό δεσμό με το κοντρόλ της εκπομπής: οι συνεντευξιαζόμενοι στερούνται αυτή τη γνώση και **οι απαντήσεις τους γενικά είναι αρκετά μακροσκελείς.** Αυτές οι συνθήκες αυξάνουν την πιθανότητα να εξαντληθεί ο χρόνος ενώ ο συνεντευξιαζόμενος εξακολουθεί να μιλά.
- Πώς οι συνεντευκτές αντιμετωπίζουν αυτήν την ενδεχόμενη προβληματική κατάσταση; Όπως προκύπτει από τα δεδομένα, **υπάρχει μια ποικιλία μεθόδων μέσω των οποίων οι συνεντευκτές μπορούν να επιχειρήσουν να ασκήσουν κάποιον έλεγχο στο μήκος των τελικών παρατηρήσεων του συνεντευξιαζομένου.**

Διακοπή του ΣΜ (1)

- Ίσως η πιο απλή πρακτική είναι να αρχίσει η συνεισφορά κλεισίματος της συνέντευξης με διακοπή, μέσω της οποίας η εν εξελίξει απόκριση του συνεντευξιαζομένου περικλύπεται, για να δημιουργεί δίοδος προς τον τερματισμό. Για παράδειγμα (δηλώνεται με βέλος):

(33) Μεγάλη Βρετανία, ΒΒCΤV, εκπομπή *Newsnight*: Ιούνιος 1989: Άμυνα
ΣΚ: Peter Snow ΣΜ: David Howell

ΣΜ: ... Αα μπορούμε να προσφέρουμε στους Ρώσους αν κατέβουν στο (.) ίδιο επίπεδο με τους δυτικούς συμμάχους αυτό είναι καλό (.) Φυσικά: (.) αυτή η τελευταία κίνηση από τον Gorbachev δεν .h ξεκινά για να φτάσει τόσο μακριά:

ΣΚ: μ

ΣΜ: Θα έπρεπε να προσφέρει μια .hh μια μείωση χιλίων διακοσίων βλημάτων μικρής εμβέλειας καθώς επίσης και του πυρηνικού πυροβολικού (.) για να κατέβει στο δικό μας επίπεδο, αλλά=

ΣΚ: → Ακούστε κύριε Howell σας ευχαριστώ πάρα πολύ αλλά φοβάμαι ότι πρέπει να τελειώσουμε εδώ, σας ευχαριστώ πάρα πολύ που ήσασταν μαζί μας.=

ΣΜ: =Εντάξει.

ΣΚ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΜ: Γιαμ

Διακοπή του ΣΜ (2)

- Από μια καθαρά εργαλειακή σκοπιά, η διακοπή μπορεί να είναι ένα αποτελεσματικό μέσο μικρο-διαχείρισης του μήκους της τελικής συνεισφοράς-απάντησης.
- Ωστόσο, αυτή η πρακτική δημιουργεί άλλες δυσκολίες.

Είναι αισθητικά δυσάρεστη και διακόπτει τη μεθοδική «σταδιακή ολοκλήρωση» της συνέντευξης την οποία οι συνεντευκτές κατά τα άλλα αγωνίζονται να επιτύχουν.

Το πιο σημαντικό είναι ίσως ότι οι συνεντευκτές κινδυνεύουν να θεωρηθούν «απότομοι» ή «αγενείς», αν διακόψουν τους διακεκριμένους καλεσμένους τους.

Διακοπή του ΣΜ (3)

- Ένα γλαφυρό παράδειγμα αυτών των δυσκολιών αποτελεί η περίπτωση κατά την οποία ο παρουσιαστής ειδήσεων του CBS Dan Rather πήρε συνέντευξη από τον Αντιπρόεδρο George Bush σχετικά με την ανάμειξη του στην Αντι-Ιρανική υπόθεση στη διάρκεια της αμερικανικής προεκλογικής εκστρατείας για το προεδρικό αξίωμα το 1988.
- Και οι δυο πλευρές ήταν εριστικές και φιλόνικες σε όλη τη διάρκεια της συνέντευξης, αλλά ο απότομος τρόπος με τον οποίο ο Rather έκλεισε τη συνέντευξη ξεχώρισε ως αντικείμενο επίκρισης σε σχόλια που ακολούθησαν. Δεν είναι δύσκολο να διαπιστώσουμε γιατί συνέβη αυτό.
- Ο Rather στην αρχή προλέγει ότι επίκειται το κλείσιμο (σειρές 1-4) αλλά στη συνέχεια σπεύδει να υποβάλει μια τελική ερώτηση για το αν ο Bush θα ήταν πρόθυμος να δώσει μια συνέντευξη Τύπου για να εξηγήσει τον ρόλο του στο Αντι-Ιρανικό (4-11).
- Καθώς ο Bush ξεκινά να απαντήσει (10-13), ο Rather τον διακόπτει (σειρά 14) για να ξεκινήσει τη συνεισφορά κλεισίματος.
- Ο Rather, περιγράφοντας το συμβάν, υποστήριξε (Rather 1994: κεφάλαιο 4) ότι τον υποχρέωσαν να κλείσει σε εκείνη την κρίσιμη στιγμή – η συνέντευξη είχε ήδη ξεπεράσει κατά πολύ τον προβλεπόμενο χρόνο και ο παραγωγός πίεζε τον Rather (μέσω του ακουστικού) να κλείσει επί τόπου.

Διακοπή του ΣΜ (4)

(34) ΗΠΑ, CBS, εκπομπή *Evening News*: 25 Ιανουαρίου 1988: Αντι Ιρανικό
ΣΚ: Dan Rather ΣΜ: George Bush

ΣΚ: Κύριε Αντιπρόεδρε, (.) Το εκτιμώ που ήσασταν μαζί μας απόψε, εκτιμώ τον ευθύ τρόπο: με:: αα (0.2.) τον οποίο έχετε- (.) συμμετάσχει σε αυτή τη συνομιλία. εε- ολοφάνερα ορισμένες αναπάντητες ερωτήσεις [παραμένουν. ΕΙΣΤΕ πρόθυμος,]=

ΣΜ: [()]

ΣΚ: =.hh είστε πρόθυμος (0.2) να πάτε σε μια συνέντευξη Τύπου.=πριν από τη διάσκεψη της Iowa, .hhh

[να απαντήσετε σε ερωτή]σεις [όλων των δημο- όλων]=

ΣΜ: [Έχω πάει σε] [οκτώ (έξι) συνεντεύξεις]=

ΣΚ: =[δημοσιογράφων]

ΣΜ: =[Τύπ]ου από τον Μάρτιο: αα-

[.hh οκτώ (έξι-εφτά) από τον Μάρτιο]

ΣΚ: [Συμπεραίνω ότι η απάντηση είναι όχι:. .hh Σας] ευχαριστώ πάρα πολύ που ήσασταν μαζί μας κύριε Αντιπρόεδρε.

Διακοπή του ΣΜ (5)

- Όποιοι παράγοντες και αν ώθησαν τον Rather να παρέμβει διακόπτοντας, είναι γεγονός ότι δεν χειρίστηκε κατάλληλα το ζήτημα. Εκτός του ότι περικόπτει την απάντηση, ο Rather ταυτόχρονα διατυπώνει και **έναν γεμάτο αντιπάθεια χαρακτηρισμό της**.
- Ο Bush πήγαινε εμφανώς να απορρίψει την πρόσκληση του Rather για μια ειδική συνέντευξη Τύπου, παραθέτοντας τον μεγάλο αριθμό συνεντεύξεων Τύπου που είχε ήδη δώσει (σειρές 10-13). Παρόλο που αυτό το σχόλιο υπαινίσσεται απόρριψη της πρόσκλησης, επιδεικνύει επίσης μια γενική στάση εξωστρέφειας προς τα Μέσα Ενημέρωσης.
- Ο Rather, ωστόσο, μεταφράζει αυτή τη μετριασμένη απάντηση σε ένα απερίφραστο «όχι». **Αυτό το απότομο και μικρόψυχο κλείσιμο ήταν η τελευταία εικόνα που έμεινε στους τηλεθεατές, και ίσως εξηγεί εν μέρει την ευρεία κριτική που δέχτηκε ο Rather**. Σε μεταγενέστερο προβληματισμό του, ακόμα και ο ίδιος ο Rather, παρόλο είχε την τάση να υπερασπίζεται την όλη συμπεριφορά του εκείνο το βράδυ, άσκησε αυτοκριτική στον τρόπο που χειρίστηκε το κλείσιμο της συνέντευξης.

Διακοπή του ΣΜ (6)

- Όταν **οι συνεντευκτές** αισθάνονται ότι πρέπει να διακόψουν τους καλεσμένους τους, συνήθως **προσπαθούν να ελαχιστοποιήσουν ή να αντισταθμίσουν το απότομο μιας τέτοιας κίνησης.**

Το παρακάτω παράδειγμα περιλαμβάνει μια ποικιλία τέτοιων πρακτικών μετριασμού. Ο ΣΜ ξεκινά την απόκρισή του (σειρά 3) με μια δήλωση που προβάλλει μια δίπτυχη απάντηση – «ίσως ναι, και ίσως όχι» – αλλά έχει διατυπώσει μόνο το «όχι»-συστατικό της απάντησης, όταν ο ΣΚ αρχίζει το κλείσιμο (σειρά 8).

(35) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 7 Ιουνίου 1985: Josef Mengele

ΣΚ: Charles Gibson ΣΜ: Simon Wiesenthal

ΣΚ: Τους έχετε παρατηρήσει από τόσο κοντά. Νομίζετε ότι η οικογένεια θα αναλάβει πρωτοβουλίες;

ΣΜ: Μμ ίσως ναι, και ίσως όχι. Επειδή η οικογένεια ακολουθεί τις οδηγίες του δικηγόρου, του Rolf Mengele. Και ο Rolf Mengele είπε στον εισαγγελέα χτες ή δυο μέρες πριν, κανένα σχόλιο σήμερα, και κανένα σχόλιο αργότερα

ΣΚ: → Εντάξει. Εγώ πρέπει να διακόψω επειδή τελείωσε ο χρόνος μας, αλλά μας αφήνετε με μια φράση-κλειδί, ίσως ναι και ίσως όχι, και ίσως αυτό πραγματικά να παραμείνει αβέβαιο για πολύ καιρό. Ευχαριστώ και τους τρεις σας και τον Doctor Snow που ήσασταν μαζί μας, και θα είμαστε πίσω σε ένα λεπτό.

Προειδοποίηση εκ των προτέρων (1)

- Οι συνεντευκτές μπορούν να αποφύγουν την ενδεχομένως αποδιοργανωτική πρακτική της διακοπής των συνεντευξιαζομένων, και όμως να συνεχίζουν να ασκούν κάποιον έλεγχο στην τελική συνεισφορά-απάντηση, δείχνοντας εκ των προτέρων ότι ο χρόνος που απομένει είναι λίγος. Τέτοιου είδους εκ των προτέρων προειδοποιήσεις για τον χρόνο μπορούν να εισαχθούν στο μέσο της τελικής απάντησης που βρίσκεται σε εξέλιξη, όπως στο παρακάτω παράδειγμα (δηλώνεται με βέλος).

(36) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 5 Ιουνίου 1985: Συγχωνεύσεις Εταιρειών
ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ: Walter Adams

ΣΚ: ...μ:ε τον οποίο είναι: ο ανταγωνισμός αυτό τον καιρό.
Δεν μιλάμε για ανταγωνισμό μέσα στις Ηνωμένες Πολιτείες πια ή είναι μόνο .hh
ανταγωνισμός με αυτές τις (0.2) άλλες πολυεθνικές
εταιρεί[ες.]

ΣΜ: [Λοιπόν αυτός-] ah- ah- προφανώς ο ανταγωνισμός είναι και εγχώριος (.) και διεθνής.
Αλλά κοιτάξτε στο αρχείο της General Motors για να πάμε
πίσω στη GM ah- ih- Hugh:es ah-
[ΣΥΓΧΩ:νευση .hh]

ΣΚ: → [Επιτρέψτε μου να προ- επιτρέψτε μου να σας προειδοποιή]σω ότι φτάσαμε
στο τελευταίο λεπτό, γί αυτό [πείτε το σύντομα παρακαλώ.]

ΣΜ: [Ε ν τ ά ξ ε ι τι- τι] έχει
κάνει η General Motors. .hh Έχει εγκαταλείψει το- το πεδίο του μικρού αυτοκινήτου...

Προειδοποίηση εκ των προτέρων (2)

- Για να αποφευχθούν εντελώς οι διακοπές, οι ΣΚ μπορεί να κάνουν **μια προειδοποίηση για τον χρόνο ακόμη νωρίτερα**, σε συνδυασμό με την τελευταία ερώτηση.
- Αυτό επιτρέπει στους ΣΜ να σχεδιάσουν τις αποκρίσεις τους από την αρχή έχοντας στο μυαλό τους το χρονικό πλαίσιο. Η προειδοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει μια συγκεκριμένη αναφορά στον χρόνο που απομένει (δηλώνεται με βέλος).

(38) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 23 Ιουλίου 1985: Νότια Αφρική

ΣΚ: Charles Gibson ΣΜ: Frank Wisner

ΣΚ: → Ωραία κύριε Wisner, τα τελευταία είκοσι δευτερόλεπτα.

Πώς σας φαίνεται η Αμερική μέσα σε όλο αυτό;

ΣΜ: Λοιπόν, εγώ νομίζω ότι η Αμερική δίνει μια καλή εντύπωση. Το πρόβλημα στη Νότια Αφρική είναι το απαρτχάιντ. Το πρόβλημα...

((4 σειρές παραλείπονται))

...αυτός είναι ο καλύτερος τρόπος να προχωρήσουμε, όχι με τιμωρητικές πράξεις.

ΣΚ: Εντάξει, ευχαριστώ και τους τρεις σας που ήσασταν μαζί μας, το εκτιμώ πάρα πολύ.

Προειδοποίηση εκ των προτέρων (3)

- Εναλλακτικά, η προειδοποίηση μπορεί να περιλαμβάνει **μια πιο γενική εντολή, να είναι η απόκριση σύντομη** (δηλώνεται με βέλος).

(39) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 11 Ιουνίου 1985: Νότιοι Βαπτιστές
ΣΚ: Charlayne Hunter-Gault ΣΜ1: Russell Dilday ΣΜ2: Paul Pressler

ΣΚ: Συγκεκριμένα αυτός ο αγώνας, κύριε Dilday, πόσο άσχημα νομίζετε ότι αυτό πληγώνει την εκκλησία στα μάτια της συνόδου καθώς επίσης και του → κόσμου; Πολύ σύντομα.

ΣΜ1: Μια τραγική διάσπαση ως προς το ποιος είναι ο βασικός μας σκοπός όταν προσεγγίζουμε τον κόσμο μας για τον Χριστό και υλοποιούμε στόχους δειξοδοξίας με θαρραλέα ιεραποστολή, αυτού του είδους η παρεμβολή έγινε με την επιμονή μιας πολιτικής οργάνωσης >έξι χρόνια πριν. =ακριβώς τη στιγμή που ήμασταν έτοιμοι να προχωρήσουμε μπροστά ως εκκλησία να υλοποιήσουμε αυτούς τους στόχους=της Βίβλου. [.hh] και έχουμε=

ΣΚ: [Είσ-]

ΣΜ1: =ξεστρατίσει από τότε.= και είναι τραγικό πραγματικά.

ΣΚ: Λοιπόν κύριε Pressler και κύριε Dilday, =σας ευχαριστώ πάρα πολύ- eh και τους δυο που ήσασταν μαζί μας.

Προειδοποίηση εκ των προτέρων (4)

- Τέτοιες προειδοποιήσεις διατυπώνονται ολοφάνερα για να παρακινήσουν τους συνεντευξιαζόμενους να περιορίσουν τις απαντήσεις τους, αλλά **πόσο αποτελεσματικές είναι;**
- Αυτό είναι δύσκολο να προσδιοριστεί, αφού δεν υπάρχει συγκεκριμένη καταγραφή του τι θα μπορούσε να είχε ειπωθεί αν απουσίαζε η προειδοποίηση. Ωστόσο, σε μερικές περιπτώσεις οι συνεντευξιαζόμενοι δείχνουν πραγματικά ότι τουλάχιστον προσπαθούν να «βιαστούν».

Προειδοποίηση εκ των προτέρων (5)

- Κοιτάξτε πιο προσεκτικά το προηγούμενο απόσπασμα και παρατηρήστε ότι στο πλαίσιο της προηγούμενης ερώτησης, το πρώτο μέρος της απάντησης («Μια τραγική διάσπαση...» στη σειρά 5) δεν έχει στην αρχή της υποκείμενο και ρήμα (π.χ. «Αυτή είναι μια τραγική διάσπαση...»), αποκλίνοντας από αυτό που θα μπορούσε να θεωρηθεί ο «φυσιολογικός» τρόπος απάντησης και επιδεικνύοντας έτσι μια προσπάθεια συντόμευσης της απόκρισης. Αργότερα (σειρά 9) ο ΣΜ αυξάνει τον ρυθμό της ομιλίας του, αρχίζοντας από το σημείο που σημαδεύεται με «>», και σπεύδει από το καθοδικά επιτονισμένο «πριν» (ένα πιθανό σημείο ολοκλήρωσης του εκφωνήματος) στην επόμενη μονάδα λόγου χωρίς να παρεμβάλλεται παύση. Αυτή η επιτάχυνση παρατηρείται τη στιγμή ακριβώς που ο ΣΜ υποδηλώνει ότι μπορεί να ξεκινήσει μια εκτεταμένη ιστορική παρέκβαση («έξι χρόνια πριν...»). Τέλος, αφού ο ΣΚ ξεκινά και στη συνέχεια ματαιώνει γρήγορα μια κίνηση κλεισίματος (σειρά 13), ο ΣΜ συνεχίζει (σειρές 14-15) με ένα τεμάχιο λόγου που δεν είναι μια λεπτομερής αφήγηση της «ιστορίας» που ξεκίνησε στη σειρά 9 αλλά μια σύντομη ολοκλήρωσή της: «και έχουμε ξεστρατίσει από τότε. =και είναι τραγικό πραγματικά». Με δυο λόγια, οι συνεντευξιαζόμενοι, περικόπτοντας συστατικά μέρη του εκφωνήματος, επιταχύνοντας τον ρυθμό σε συγκεκριμένα σημεία και ούτω καθεξής, μπορούν να δώσουν την εντύπωση ότι «βιάζονται» και έτσι ότι ανταποκρίνονται πιστά στην προειδοποίηση του συνεντευκτή.

Διάσπαρτα δείγματα απόκρισης (1)

1. Ίσως το πιο λεπτό μέσο μικρο-διαχείρισης της τελικής συνεισφοράς του συνεντευξιαζομένου περιλαμβάνει την **παραγωγή σύντομων αναγνωριστικών μορίων λόγου** (π.χ. **μμ, αα, εε, ναι**) και **ματαιωμένες ενάρξεις συνεισφορών**.
2. Συνηθίζεται οι συνεντευκτές να διασπείρουν τέτοια δείγματα απόκρισης στη διαδρομή μιας συνεισφοράς του συνεντευξιαζομένου όταν επίκειται το κλείσιμο.
3. Στο επόμενο παράδειγμα ο ΣΚ πρώτα παράγει ένα αναγνωριστικό μόριο λόγου (βέλος 1), και μετά δύο ματαιωμένες ενάρξεις συνεισφορών (βέλη 2 και 3), πριν να κλείσει οριστικά τη συνέντευξη. Η απόκριση στο βέλος 2 («Εμείς») ξεκινά αμέσως μετά την παρεμβολή από τον ΣΜ δύο τεμαχίων συνεχιζόμενου λόγου («Οι δυο βασικές δυσκολίες είναι...»).

Διάσπαρτα δείγματα απόκρισης (2)

(40) ΗΠΑ, PBS, εκπομπή *NewsHour*: 13 Οκτωβρίου 1986: Συνάντηση Κορυφής ΗΠΑ / ΕΣΣΔ

ΣΚ: Jim Lehrer ΣΜ: McGeorge Bundy

ΣΜ: ...Είναι μια πο:λύ δύ:σκολη δουλειά. .hh να [κάνεις .h=

ΣΚ: 1→ [Μμ

ΣΜ: =συμφωνίες που να είναι (0.4) αξιόπιστες: (.) ως προς τους όρους και τις συνθήκες που βλέπουν και οι δυο πλευρές:.
Οι δύο βασικές δυσκολίες είναι .hhh ένας

[σοβιετικός φόβος: της αμερικανικής υψηλής τεχνολογίας,
και=

ΣΚ: 2→ [Εμείς

ΣΜ: =ένας αμερικανικός φόβος:., .hh [του τι οι Σοβιετικοί=

ΣΚ: 3→ [Πρέπει

ΣΚ: =πρ- κύριε Bundy, πρέπει να σταματήσουμε σ' αυτό το σημείο.
Κύριοι, ευχαριστώ- σας ευχαριστώ όλους σας.

Διάσπαρτα δείγματα απόκρισης (3)

- Κατά κανόνα, οι συνεντευκτές αποφεύγουν να εκφέρουν όλα τα δείγματα αναγνώρισης και άλλα στοιχεία πρόσληψης ενόσω μιλά ένας συνεντευξιαζόμενος.
- Ωστόσο, ένα από τα πολύ λίγα περιβάλλοντα στα οποία οι συνεντευκτές μπορούν να βρεθούν να παρεκκλίνουν από αυτό το σχήμα είναι ακριβώς πριν από το κλείσιμο.

Αυτά τα δείγματα αναγνώρισης δείχνουν ότι οι συνεντευκτές παρακολουθούν τον εκτυλισσόμενο λόγο και ότι αντιμετωπίζουν συγκεκριμένα κομβικά σημεία μέσα σε αυτόν ως μέρη όπου θα μπορούσαν γενικά να πάρουν τον λόγο.

Όταν ο συνεντευκτής ξεκινά και στη συνέχεια ματαιώνει μια πιο μεγάλη συνεισφορά λόγου, αυτό δείχνει μια ακόμα πιο ενεργή διαδραστική στάση.

Και όταν αυτές οι ματαιωμένες αποκρίσεις ξεκινούν με το «**Εμείς**» ή το «**Έχουμε**», όπως στο προηγούμενο απόσπασμα, υποδεικνύουν καθαρά ότι ο συνεντευκτής σκοπεύει να προκαλέσει το κλείσιμο της συνέντευξης.

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (1)

- Όπως έχουμε δει, η βασική πρωτοβουλία για το κλείσιμο της συνέντευξης επαφίεται στους συνεντευκτές, ενώ οι συνεντευξιαζόμενοι γενικά συνεργάζονται σε αυτή τη διαδικασία.
- Ωστόσο, **οι συνεντευξιαζόμενοι δεν είναι πάντα τόσο συνεργάσιμοι** – μπορεί να αντισταθούν στις προσπάθειες του συνεντευκτή για κλείσιμο, και ορισμένες φορές αρκετά σθεναρά.
- Μια τέτοια αντίσταση είναι ιδιαίτερα συχνή σε **συνεντεύξεις αντιπαράθεσης**, όπου εμπλέκονται υπέρμαχοι αντιτιθέμενων πλευρών ενός πολιτικού ζητήματος. Οι αντιπαραθέσεις συχνά φορτίζονται πολύ, και στην έξαψη της μάχης **κάθε συνεντευξιαζόμενος ενδέχεται να αγωνιστεί για να έχει αυτός την τελευταία λέξη** και, αντίστοιχα, για να αρνηθεί αυτή την ευκαιρία στον αντιτιθέμενο συνεντευξιαζόμενο.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (2)

- Αυτό συμβαίνει στο επόμενο παράδειγμα, όπου ο ΣΚ κάνει τρεις προσπάθειες να κλείσει (δηλώνεται με βέλος), αλλά οι δύο πρώτες αγνοούνται από τους ΣΜς που είναι προσκολλημένοι στη μεταξύ τους σύγκρουση. Το θέμα είναι οι συγχωνεύσεις εταιρειών – ο επικριτής είναι ο οικονομολόγος Walter Adams και ο υπερασπιστής είναι ο χρηματιστής Malcolm Forbes.

(41) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 5 Ιουνίου 1985: Συγχωνεύσεις Εταιρειών

ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ1: Walter Adams ΣΜ2: Malcolm Forbes

ΣΜ1:...η Αυτές οι πολυεθνικές εταιρείες δεν είναι
αΜΕΡικανικές εταιρείες .hh δεν
υπηρετούν το δημόσιο συμφέρον στις Ηνωμένες
Πολιτείες .hh δεν είναι πιστές σε Μια μόνο σημαία .h
έχουν τη δική τους σημαία. .h Η General Motors
χαιρετά τη δική της σημαία ΔΕΝ σέβεται την
αστερόεσσα

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (3)

- ΣΚ: 1→ Εν [τάξει κύριε-]
ΣΜ1: [κ α ι δ ε ν] [υπηρετεί την]=
ΣΜ2: [Ξέρουμε ότι δεν- .hh]=
ΣΜ1: =[αστερόεσσα.]
ΣΜ2: =[δεν ικανοποιούν] πολλούς στενόμυαλους οικονομολόγους
η δική σας φως φανάρι: είναι μάλλον μια εξαίρεση Καθηγητά hhh
[hιh-hιh-hιh-hιh-hιh .hh-hhh- .hhh]=
ΣΜ1: [Λουπόν (.) είμαι ένας παΤΡΙΩτης κύριε- Forbes]
ΣΜ2: =.h hh .h αh .hh Αυτή η χώρα είν' ισχυρότερη και
είναι πιο ευημερούσα από ποτέ και
έλκει τον υπόλοιπο κόσμο όσο ποτέ
.hh στηρίζει την οικονομική ευρωστία. hh Και εγώ
εγώ θα έλεγα .hh όταν οι εταιρείες .h λόγω
της ανάπτυξης και του πλήθους των .hh (.) π-πληθαίνουν
τις δου:λειές και δουλεύουν περισσότεροι άνθρωποι=από=ποτέ=στο παρελθόν
(.) αυτός είναι πατριω[τ ι σ μ ό ς.]
- ΣΚ: 2→ [Εν [τάξει] κύριε Forbes]
ΣΜ1: [Ναι αλλά οι ΔΟΥΛΕΙΕΣ]=
ΣΚ: 2→ =[Καθηγητά Adams και κύριοι είμαι-]
ΣΜ1: =[ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΙΣ] ΜΙΚΡΕΣ
εταιρείες και όχι από τους γίγαντες. Οι γίγαντες
συγχωνεύονται και οι μικρ:ές εταιρείες:
δημιουργούν τις δουλειές.
- ΣΚ: 3→ Φοβάμαι ότι είμαστε εκτός χρόνου. Σας ευχαριστώ όλους
τους κυρίους πάρα πολύ, κύριε Forbes, Καθηγητά
Adams, Γερουσιαστά Metzenbaum, (.) το εκτιμώ
που ήρθατε. (.) Θα είμαστε πίσω σε λίγο.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (4)

- Η πρώτη προσπάθεια κλεισίματος (βέλος 1) ξεκινά αμέσως μόλις ο Adams φαίνεται ότι ολοκληρώνει σταδιακά μια πολύ έντονη κριτική κατά των πολυεθνικών εταιρειών (σειρές 1-7), τις οποίες κατηγορεί ως μη πατριωτικές και αντι-αμερικανικές.
- Αυτή η κίνηση κλεισίματος (σειρά 8) παραβλέπεται από τον Adams (σειρά 9), ο οποίος κάνει μια προσθήκη στην προηγούμενη κριτική του.
- Αυτή η κριτική παρακινεί τον Forbes να επιτεθεί προσωπικά στον Adams (σειρές 10, 12-13), και στη συνέχεια να επαινέσει τις πολυεθνικές (σειρές 16-23).
- Η δεύτερη κίνηση κλεισίματος του ΣΚ (στο βέλος 2) επίσης διακόπτεται από τον Adams, αυτή τη φορά σε μια προσπάθεια να ανασκευάσει την προηγούμενη θέση του Forbes. Εδώ ο ΣΚ γίνεται πιο επιθετικός παλεύοντας για κλείσιμο – ξεκινά λίγο πριν ο Forbes σταματήσει να μιλά, και, όταν στη συνέχεια διακόπτεται, αγωνίζεται δραστήρια για το δικαίωμα λόγου πιέζοντας με τη συνεισφορά του κλεισίματος (σειρές 24, 26).
- Ωστόσο, ματαιώνει τελικά τη συνεισφορά του και αφήνει το δικαίωμα λόγου στον Adams.
- Μόνο η τρίτη προσπάθεια (βέλος 3) είναι τελικά επιτυχής.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (5)

- Ένας παρόμοιος αγώνας για την τελευταία λέξη έλαβε χώρα στην κατάληξη μιας ένθερμης αντιπαράθεσης για μια θρησκευτική «αίρεση» του Oregon.
- Ένας επικριτής της αίρεσης (ΣΜ1) προσβάλλει την αξιοπιστία των μελών της αίρεσης (σειρές 1-3), όταν ένα μέλος που μιλά έξω απ' τα δόντια (ΣΜ2) διακόπτει για να υποστηρίξει ότι ο επικριτής «λέει όλο μπούρδες» (σειρές 4-5 και 7).
- Σε αυτό το σημείο ο ΣΚ προσπαθεί να κλείσει (σειρές 10-11, 13), σημειώνοντας ότι είχε νωρίτερα υποσχεθεί την τελευταία λέξη στον επικριτή «κύριο Fawbush».
- Ωστόσο, το μέλος της αίρεσης αντιστέκεται σε αυτή την κίνηση κλεισίματος, παρεμβάλλοντας μια έκκληση να έχει η ίδια την τελευταία λέξη (σειρές 12, 14-15).

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (6)

(42) ΗΠΑ, ABC, εκπομπή *Nightline*: 15ο Επετειακό Πρόγραμμα: Οι Γκουρού του Oregon

ΣΚ: Ted Koppel ΣΜ1: Wayne Fawbush ΣΜ2: κ. Anand Sheela

- ΣΜ1: Αν είχαμε οποιαδήποτε εμπιστοσύνη σε ό,τι λένε αυτοί οι τύποι .hh θα μπορούσαμε να πιστέψουμε, (0.3) αυτό θα ήταν ένα το κρατούμενο. (.) Αλλά ε- επιτρέψτε μου-]
- ΣΜ2: [Q: (0.2) εσείς: λέτε όλο μπουρδες.]
Δεν ξέρετε τίποτα για το [τι πραγμα-]=
- ΣΜ1: [Επιτρέψτε μου μόνο (0.3)]=
- ΣΜ2: =[(0.2) είναι εμπιστοσύνη.]=
- ΣΜ1: =[επιτρέψτε μου μόνο να επισημάνω Ted]
- ΣΜ2: =[Τον θέλετε
- ΣΚ: [Είπα ότι ο κύριος Fawbush θα είχε την τελευταία λέξη, (0.3) και θα [;, και αν]=
- ΣΜ2: [Αα (.) Αλλά]=
- ΣΚ: =[δεν είστε ήσυχη θα κλείσουμε το μικρόφωνο.
- ΣΜ2 =[Θα ήθελα να σας πω τι (είπε) ο κύριος Fawbu[sh: τον πρώτο (χρόνο πήγε στο)
- ΣΚ: [Σε αυτή την περίπτωση θα κλείσουμε το μικρόφωνο αμέσως τώρα, σας ευχαριστώ πάρα πολύ όλους σας που ήσασταν μαζί μας.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (7)

- Στη μάχη να επιτύχουν το κλείσιμο των συνεντεύξεων, ορισμένοι ΣΚ έχουν ένα αποφασιστικό τεχνολογικό πλεονέκτημα πάνω στους καλεσμένους τους: **τον έλεγχο στα μικρόφωνα.**
- Όταν αυτή η καλεσμένη συνεχίζει πεισματικά να μιλά, ο ΣΚ απειλεί στην αρχή να κλείσει το μικρόφωνό της (σειρά 13), και στη συνέχεια κάνει ακριβώς αυτό (σειρά 16), και έτσι οδηγεί τη συνέντευξη σε ένα τέλος **με τρόπο αποτελεσματικό, αν και όχι σύμφωνα με τους τύπους.**

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (8)

- Οι μάχες για την τελευταία λέξη περιλαμβάνουν προσπάθειες να επεκταθεί μια συνέντευξη πέρα από την έκταση που επιθυμεί ο συνεντευκτής.
- Ωστόσο, οι συνεντευξιαζόμενοι μπορεί επίσης να μην είναι συνεργάσιμοι αποχωρώντας από μια συνέντευξη *πρόωρα*, πριν ο συνεντευκτής κινηθεί για το κλείσιμο.

Ξεκινήσαμε αυτό το κεφάλαιο εξιστορώντας δύο δραματικές αποχωρήσεις – μία που αφορούσε τον John Nott, τον πρώην Βρετανό Υπουργό Άμυνας, και την άλλη που αφορούσε τον υποψήφιο για το αξίωμα του προέδρου των ΗΠΑ Ross Perot.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (9)

- Οι αποχωρήσεις συνήθως συμβαίνουν κάτω από μάλλον διαφορετικές συνθήκες. Ενώ οι προσπάθειες για συνέχιση συνήθως καταβάλλονται σε συνεντεύξεις αντιπαράθεσης που εμπλέκουν αντιτιθέμενους συνεντευξιαζόμενους, οι οποίοι παλεύουν για την τελευταία λέξη, **οι αποχωρήσεις συνήθως συμβαίνουν σε συνεντεύξεις με δημιουργούς ειδήσεων που εμπλέκουν έναν μόνο συνεντευξιαζόμενο.**
- Αυτό το σχήμα δεν είναι συμπτωματικό. Στον δεύτερο τύπο της συνέντευξης, οι συνεντευκτές έχουν την αποκλειστική ευθύνη να υποβάλουν σε έλεγχο τις απόψεις του συνεντευξιαζόμενου, και αυτό συχνά καταλήγει σε μια επιθετική στάση, την οποία ο συνεντευξιαζόμενος μπορεί να βρει απαράδεκτη. **Ένας τρόπος να δείξει ο συνεντευξιαζόμενος δυσαρέσκεια είναι να τελειώσει πρόωρα τη συνέντευξη.**

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (10)

- Οι αποχωρήσεις αλλά και οι μάχες για την τελευταία λέξη είναι **εξαιρέσεις στον κανόνα** που συνήθως ρυθμίζει τα κλεισίματα συνεντεύξεων.
- Αυτό που τις καθιστά εξαιρέσεις είναι ότι αφορούν την παρέμβαση των συνεντευξιαζομένων σε μια διαδικασία που συνήθως τη διαχειρίζεται κατά κύριο λόγο ο συνεντευκτής.
- Με δυο λόγια, τα διαμφισβητούμενα κλεισίματα και των δύο τύπων συνεντεύξεων αφορούν αποκλίσεις από το κανονικό και γι' αυτό συγκεντρώνουν τόσο μεγάλη προσοχή.

Διαμφισβητούμενα κλεισίματα (11)

- Τα διαμφισβητούμενα κλεισίματα συχνά περιλαμβάνονται σε ειδικές επετειακές εκπομπές που τιμούν τις αξιοσημείωτες στιγμές των συνεντεύξεων από το παρελθόν αυτής της εκπομπής – οι αποχωρήσεις του Nott και του Perot, καθώς επίσης και η καταληκτική μάχη για την αίρεση του Oregon, απαθανατίστηκαν με αυτόν τον τρόπο.
- Επιπλέον, όταν εμπλέκονται υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι ή διασημότητες, τα διαμφισβητούμενα κλεισίματα μπορούν να γίνουν ειδήσεις από μόνα τους, το θέμα δημοσιογραφικού σχολιασμού και ανάλυσης, που επισκιάζουν σε μεγάλο βαθμό την ουσία των συνεντεύξεων στις οποίες έλαβαν χώρα.

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:
- Clayman, Steven & John Heritage: Η ειδησεογραφική συνέντευξη (μτφρ. Α. Στάμου, επιμ. Π. Πολίτης). Αθήνα: Πατάκης 2008

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Περικλής Πολίτης.
«Τηλεοπτικός δημοσιογραφικός λόγος. Ανοίγματα και κλεισίματα
ειδησεογραφικών συνεντεύξεων». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014.
Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
http://opencourses.auth.gr/eclass_courses.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

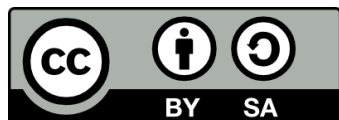
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: <Γιομελάκης Δημήτριος>
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2014-2015

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

**ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ**

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

